YIL: 1 SAYI: 5 EYLÜL 2023 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

BORDO RESSAM

ELAZIĞ İLİMİZİN TARİHİNİ KİTAP SAYFALARINA TAŞIDIK.
EMEK BİZDEN, OKUMASI SİZ DEĞERLİ HEMŞERİLERİMİZDEN.

İÇİNDEKİLER

Harput'ta fincan sergisi…

Elazığlı Padişah….

4. Sultan Sinemilli etkinliği…

Harput Kabartması nerede?

Elazığ Bir Sanatkârını yitiirdi.

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ
ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 1 SAYI: 5
EYLÜL 2023 FİYATI: 50 TL

İMTİYAZ SAHİBİ ve
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:
YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

İSSN: 2980-1435

KATKIDA BULUNANLAR:
İ. EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
AHMET BULUT (ELAZIĞ)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
ŞERİF AYDEMİR (İSTANBUL)
OYA ORHAN (ELAZIĞ)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
FİKRİYE SUSAM (ÇANAKKALE)
BEDRİ YÜCEL (ELAZIĞ)
FATİH BAYGELDİ (KKTC)
MEHTAP ÖZER SEYRAN (ELAZIĞ)
AYLA KOÇ (SİVAS)
AHMET TAHİR ERDEM (ANKARA)
İRFAN KARABULUT (İSTANBUL)

ADRES:
Gazi Caddesi No: 36 Yüce Pasajı Kat 4
ELAZIĞ

BASKI VE CİLT
Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Ticaret A.Ş.
Beytepe Köyü Yolu No: 3 06800 Bilkent-Çankaya / Ankara
Telefon: +90 312 266 44 10
E-posta: satis@meteksan.com.tr
www.meteksan.com.tr
Sertifika No: 46519

YÜCEL ÇAKMAK

MERHABA

Bedri Yücel, Tiyatro Yönetmeni ve Sanatçısı **Rıdvan Dağlar**'la görüştü. Dağlar'ın sanat hayatından kesitler sunan Bedri Yücel, Dağlar'a **"Elazığlı Padişah"** unvanını layık gördüi **Kahvenin 40 yıl hatırı** var derler…
ETUDER Başkanı Ahmet Bulut ve Yönetimi kahvenin hatırı kalmasın diye, Elazığ'a bir **Fincan Müzesi** kazandırıyorlar.
Türkiye'de Kahve Müzesi var ama ilk kez bir Fincan Müzesi olacak. **Müze Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılı'nda yani 29 Ekim**'de hizmete girecek.
ETUDER Yönetimini tebrik ediyorum ve İlimize hayırlı olmasını diliyorum.
Keban ilçesinde **Sultan Sinemilli Derneği** tarafından **4. Sultan Sinemilli** etkinliği düzenlendi. **Akgömlek köyünde** düzenlenen 4. Sultan Sinemilli etkinliği kapsamında Türkiye'nin çeşitli İllerinden gelen Sinemili Aşiretine ait Kahramanmaraş Elbistan, Pazarcık İlçesi, Elazığ, Erzincan, İstanbul, Ankara 'dan gelen bin üzerinde kişi **600 yıl sonra 4. kez Büyük Dedeleri ve Aşireti olan Sultan Sinemilli Türbesini ziyaret ederek kurban kestiler.**
Bu sayımız kitap tanıtım ağırlıklı bir edebiyat dergisi gibi oldu. Şikayetçi değiliz. Umarım siz de şikayetçi olmasınız.
İrfan Karabulut… Çocukluğu ve gençliği Harput ve Elazığ'da geçmiş bir şair ve yazar… O'nu yeni tanımaya başladık. **"SUS/ADIM HARPUT"** adlı kitabıyla tanıdık.
İrfan KARABULUT da ailemize katıldı. Yazılarını eminim beğeniyle okuyacaksınız.
Hoş geldin İrfan Karabulut…
Şair dostumuz **Cebeli Yerlikaya, "Eski Toprak"** isimli yeni bir hikaye kitabıyla okuma hayatımıza girdi. Öte yandan Elazığ ve Doğu Anadolu'nun ilk kadın banka müdürü Yıldız Sancak (Çötelioğlu) 35 yıllık anılarını **"Yıldızlı Anılar"** adlı kitap da topladı.
Her 3 yazarımızı da tebrik ediyoruz. Kalemlerine sağlık
Yeni sayılarda görüşmek dileğiyle…

Harput bir eski kala'dır,ismi ondan yüce,ondan âlâ'dır...

HARPUT'TAN FIRAT'A

Biz ki, iki nehir arası şehrin meftun yolcularıydık seninle
Tek yürekli sandalın, çift kürekli çocukları.
Acıya da bilendik, bir umarsız sancıya da
Bir hovarda akşamda, çağırıp hancıyı da
Gırnatanın sesinde, Ahçik'in pesinde
Az mı nefeslenip, az mı demlendik hoyrattan
Çıkıp Gülmez Tepesi'nde
Çoşkun iki nehir gibiydik, dingin iki şehir gibi
Bir günlük bir şey,bir anlık neşeydi sanki
Öylece gelip geçtik
Şimdi; eski bir duvarın, yıkılmış sol yanı gibi
Taş kesilmiş her yanımız
Yaşlı çınarlar gövdesiydi, üstüne gölge eden gençliğimiz
Biz de taktık bir zamanlar, başımıza Sekiz köşe kasketi
Sıyırıp koldan, omuz üstünde ceketi.
Gazi'de ne naralar dilde, gelirdi saya
Bir de çaldı mı kanunda, Harput'tan maya
Ne gam kalırdı serhoş serde, ne dilde gelmeyen leyla
Ne yangınlar yaktı çıramızı
Ne fırtınalar koptu da bu fani canda
Düşmedi elden, sönmedi mumu bir kez bile çayda çıra
Biz de bilirdik, patlatıp maytapları
Yakamozu seyretmeyi boğazda amma
Fırat'ta başkaydı bakmak, seyr-i seyrana
Dicle'de başka, devr-i devrana
Ya bir de Harput'ta yatakalmak duaya
Bir meyli misvak, bir leyli gönül yakmaktı
Bilmezler Gakkom namın ne hoştur
Ne huştur, neyin yolu yokuştur
Ney'ini çalmış, Harput'un içinde zaman
Ney kalmış ki, çalınsın türküsü şimdi
Şimdi kemanda çalınıyor, inceden inceye
Şimdi kemanda, dinmeyen hüzzam.

CEBELİ YERLİKAYA

ELAZIĞLI PADİŞAH...

BEDRİ YÜCEL

Elazığ'ın Yığinki (Aksaray) Mahallesi'nden tiyatro sahnelerine ilkokulda Keloğlan rolüyle adım atan Rıdvan Dağlar, onlarca piyeste rol alırken 5 esere de imza attı.
Özellikle tarihi oyunlarda büyük bir başarı gösteren Rıdvan Dağlar, canlandırdığı padişah rolleriyle Türk Tiyatrosuna adını altın harflerle yazdırdı.
Sahnelerde en çok 'Padişah' rolü oynayan Elazığlı Tiyatro Yönetmeni ve Oyuncusu Rıdvan Dağlar, toplam 5 ayrı Padişah karakterini canlandırdı.
Kendi tabiriyle "İlk tahta çıkışı" 1975 yılında Elazığ Lisesi'nde okurken Nazım Kurşunlu'nun yazdığı "FATİH" isimli oyunla 'Fatih Sultan Mehmet' oldu. Dağlar, yine Elazığ Lisesi Tiyatro Topluluğuyla 2 sene sonra Necati Sepetçi'nin eseri "HER BİZANSA BİR FATİH"de

1978 yılında oynadı. Fatih Sultan Mehmet karakteri artık kendiyle özdeşmişti. 1987 yılında ise yine "FATİH" oyunuyla Elazığ Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nda Fatih Sultan Mehmet'i daha profesyonel bir ekiple oynadı.

Rıdvan Dağlar'ın bu oyunla ilgili bir de değişik ve o kadar ilginç bir anısı bulunuyor. 12 Eylül 1980 tarihinde yapılan Askeri İhtilal sonrası tutuklanarak, 1800 Evler'deki karakolda işkence gördü. O dönem ihtilal yapan Kenan Evren ve askeri yönetim, 1987 yılında Elazığ'da sahnelenen oyunda Fatih Sultan Mehmet'i başarıyla oynayan Rıdvan Dağlar'ı alkışlayarak çiçek takdim ettiler.

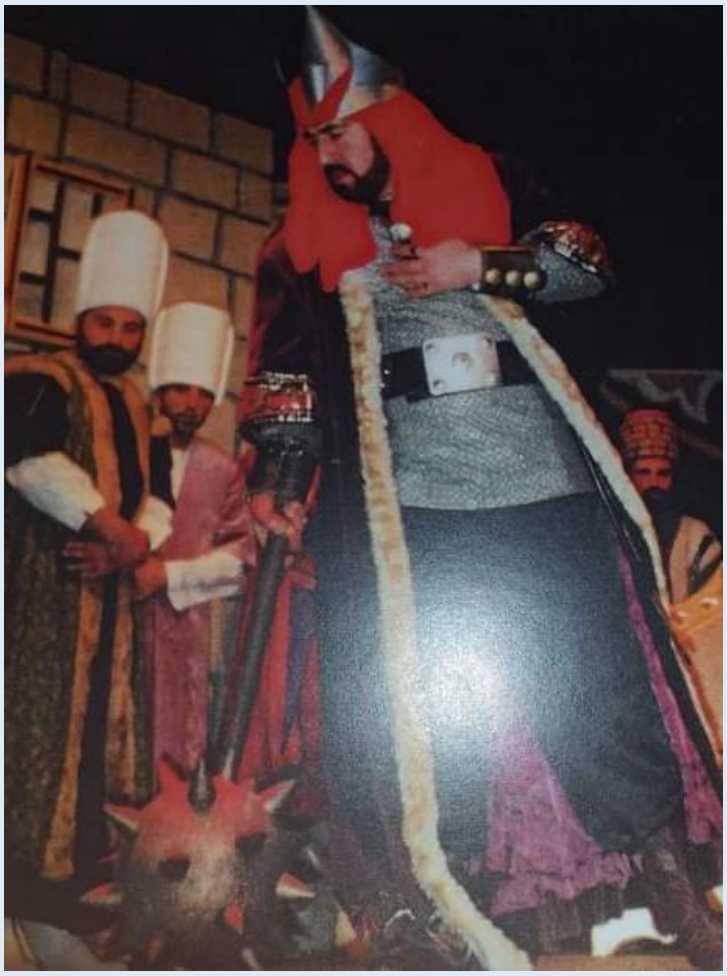
Fatih Sultan Mehmet'ten sonra Rıdvan Dağlar, Kanuni Sultan Süleyman, Yavuz Sultan Selim, 4. Murat ve 2. Abdülhamid isimli padişahları canlandırdı. Rıdvan Dağlar, 1975 ile 2023 tarihlerinde yani 48 yıl toplam 5 Padişahı sahnelere taşıyarak, Türk Tiyatrosunda bir ilki yaşadı.

Halen oynadığı ve en çok sahnelenen "USTA" oyunun da 2. Abdülhamid rolüyle başarılara imza atan Rıdvan Dağlar'ı İstanbul'da Osmanlı Devleti'nin 34. padişahı Sultan İkinci Abdülhamid'in 4. kuşak torunu olan Abdülhamid Kayıhan Osmanoğlu da izledi.

İstanbul Gültepe'de sahnelenen oyun sonrası seremonide salon

yetkililerinden biri Rıdvan Dağlar'ın yanına gelerek, "Şehzade oyunu seyretti. Anons eder misiniz?" diye kulağına fısıldamış. Dağlar ise "Şehzadeler Elazığ'da" demiş. Sonra seyircilere dönen Dağlar, şehzadenin salonda olduğunu duyurmuş. Şehzade Abdülhamid Kayıhan Osmanoğlu sahneye çıkarak, Rıdvan Dağlar'ı tebrik etmiş. Dağlar, şehzadeyle tokalaştıktan sonra "Şehzadem Padişahlık devam etseydi, siz Padişahtınız."

Kayıhan Osmanoğlu ise "Size daha çok yakışıyor" diyerek, Dağlar'ı bir kez daha tebrik etmiş. En çok Fatih Sultan Mehmet'ten etkilendiğini ifade eden Dağlar, "Bu rolde adeta kendimden geçtim. Çok dikkatli oynadım. Kolay değil İstanbul'un Fatihini oynamak." dedi. En çok üzüldüğü ve duygulandığı padişah rolünün ise "HÜRREM SULTAN" oyununda Kanuni Sultan Süleyman olduğunu, burada Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlunun ölüm fermanını vermesine içerlendiğini belirtti. Dağlar, en çok oynamak istediği padişahın ise Deli İbrahim olduğunu ifade ederek "Vali Lütfullah Bilgin bizden tarihi bir Osmanlı oyunu hazırlamamızı istemişti. Bende Deli İbrahim'i hazırlayayım dedim ama Vali Bey istemedi. Bizde 4. Murat'ı oynamıştık. Deli İbrahim'i oynamayı çok isterdim. Ama nasip olmadı." dedi.

4. Murat'ı toplam 15 bin tiyatro severin izlediğine dikkat çeken Dağlar, bu oyunu Elazığ dışında Bingöl, Muş, Malatya, Erzurum, İstanbul ve Ankara'da oynadıklarını belirtti.

Halen sahnelenmekte olan "USTA" oyunuyla yurtdışına da gittiklerini ifade eden Rıdvan Dağlar, "Kuzey Makedonya'nın başkenti Üsküp'de 2019 yılında oyunumuzu sahneledik. Oyun sonunda seremonide bize plaket vermek için yanımıza gelen Büyükelçi Tülin Erkal Kara, bana memleketimi sordu. Bende Elazığlıyım dedim. Duygulandı 'Topraklarına kurban olayım' dedi. 'Elazığlı mısınız?' diye sordum. 9 yaşında Harput'tan çıktıklarını söyledi. Daha sonra ekibimizi misafir ederek ağırladı." dedi.

Rıdvan Dağlar'ın devamlı Padişahları oynaması ekip arkadaşlarından Tiyatro ve Sinema Oyuncusu Abdullah Şekeroğlu kıskandırmış. "Bende padişah olmak istiyorum. Bir oyunda da ben oynayayım" diye ısrar etmiş. Dağlar ise "Bul bir sana benzeyen padişahı oynatalım" demiş. Şekeroğlu'da araştırmış, "Haklısın hocam bana benzeyen yok." demiş.

Dağlar'ı etkileyen anılar…

Rıdvan Dağlar'ın padişah olmadan önceki tiyatro hayatında unutamadığı birkaç anısından da bahsedelim.

Dağlar, 1974 yılında Maden İlçesi İşletme Sineması'nda "TUTSAKLAR" adlı oyununda neredeyse silahla vurulacaktı. Rus Generalini canlandıran Dağlar, bir eve yapılan baskında rol gereği namaz kılan bir kişiyi tekmeliyor. O esnada Dağlar'ın rolünden etkilenen seyircilerden

biri silahıyla birlikte sahneye doğru yürüyerek: “Namaz kılana yılan bile dokunmaz. Durun bu kafiri ortadan kaldırayım.” diye nara atıyor. Salon görevlileri bu orta yaşlı seyirciyi zorla zapt ederek salondan yaka paça çıkarmışlar.

Oyununa kaldığı yerden devam eden Dağlar, alkışlar içerisinde oyunun sonlandırıp, Oyun sonunda kuliste ki görevliler tabancalı adamın kendisini dışarıda beklediğini söylüyorlar. Kıyafetini değiştirerek dışarıdaki adamı yanına giden Dağlar, adamı sakinleştirerek, Generalin kendisi olduğunu ve oradaki sahnenin gerçek olmadığını, bir oyun olduğunu anlatarak ikna eder. Daha sonra adamla sarılarak yanından ayrılır.

Dağlar bir başka anısında ise Ordu’da “HAYIRSIZ EVLAT” adlı oyunu sahnelerken benzer bir olayı yeniden yaşar. Seyirciler arasından sahneye giden Dağlar rolü gereği ‘Kahrolsun Faşolar’ diye ilerlerken, seyirciler arasında bulunan sağ görüşlü bir gencin yumruklu saldırısına maruz kalır. Bu kargaşadan ufak yaralarla kurtulan Dağlar, yine oyunu başarıyla bitirir.

Elazığ’da ise oynadığı bir oyunda muhafazakâr bir ailenin alkollü oğlu rolünü oynuyor. Rol gereği sarhoş olarak seyirciler arasından sahneye giderken, bu kez arkadaşları tarafından gerçekten sarhoş sanılarak bir kez daha darp edilir.

Her rolün altından başarıyla çıkan, canlandırdığı karakterleri adeta yaşayarak oynayan Rıdvan Dağlar, tiyatro hayatının büyük bir bölümünde Osmanlı Padişahlarını canlandırmada çok başarılı olur ve Türk Tiyatro Tarihine adını özellikle Padişah rolleriyle yazdırır. Biz de kendisine “ELAZIĞLI PADİŞAH” unvanını layık gördük.

100. Yıl'da Hatır Kahvesi

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Tadı, köpüğü, kokusu, sunumuyla özgün bir kimliği var Türk kahvesinin. Kız isteme merasimlerinin, yorgunluk atmanın, keyifli sohbetlerin hep başrolünde yer alıyor. Öyle ya; bir fincan kahvenin, 40 yıl hatırı var. Elazığ'da bulunan ETUDER ise kahve fincanı müzesi kuruyor. Kahve Fincan Müzesi 29 Ekim'de açılması planlanılıyor. Cumhuriyet'in 100. Yılında Elazığ'a özel bir müze kazandırmak istediklerini belirten ETUDER Başkanı Ahmet Bulut, vatandaşların 29 Ekim tarihinde açılacak olan müzeye katkı sağlamaları adına çağrıda bulundu.

Elazığ Valiliği, Elazığ İl Özel İdaresi ve ETÜDER (Elazığ Turizm Kültür ve Tanıtma Derneği) tarafından yürütülecek projenin tanıtımı Harput'ta buluna Okuma Evi'nde yapıldı. Müzenin açılış tarihine kadar 2023 fincanı toplamayı hedeflediklerini söyleyen ETUDER Başkanı Bulut "Bizlere bir fincan hediye ederek hatırda kalın, hatırlanın "ifadelerini kullandı.

Elazığlılara seslenen Ahmet Bulut, “Evlerinizde takımı bozulmuş eski fincanlardan sadece bir tanesini derneğimize ulaştırmanızı istiyoruz. Bunun neticesinde elimize ulaşan fincanlara onu getirenin isminin yazılarak sergilenmesi olacaktır.” dedi. Yönetim Kurulu Üyesi Fulya Gülbay ise müzenin açılışına tüm vatandaşları beklediklerini belirtti.

Kahvenin bulunuşu

Yemen'de ilk kez 13. yüzyılda fırınlanan kahvenin ortaya çıkışı da keçilerini otlatmaya götüren bir çobanın yorgun ve uyuşuk keçilerinin kahve ağacının meyvelerini yemesi ve canlanmasına dayanır. Çobanın bu durumu fark etmesiyle de kahve ağacının canlandırıcı ve rahatlatıcı meyveleri yayılmış olur.
Kaffa kelimesi Arapça'ya Qahwah olarak geçer. 15. yüzyılda Yavuz Sultan Selim döneminde Yemen Valisi olan Özdemir Paşa, Yemen'de içtiği ve çok sevdiği kahveyi İstanbul'a getirir.

Kahve, burada çok sevilir. Öyle ki sarayda 'kahveci başı' rütbeli bir çalışan bile olur. Padişahın kahvesini pişirmekle görevli olan kahveci başı, sır tutmasını bilen bilge kişiler arasından seçilirdi. 1600'lü yıllarda Türkiye'ye gelen Venedikli tüccarlar, kahveyle tanışır ve kahvenin Avrupa'ya taşınması bu şekilde gerçekleşir. İlk başlarda sokaklarda satılan kahve, 1645 yılında ilk defa İtalya'da bir dükkânda yani 'kahvehane'de satılmaya başlanır.

Kahve kültürü

Kahve ve kahvehaneleri çevreleyen kültür, 14. yüzyıla, Osmanlı İmparatorluğuna kadar uzanmaktadır. Türk kahvesi Türkiye, Doğu Akdeniz ve Güneydoğu Avrupa'da popülerdir. Kahvehane kültürü, eski Türk İmparatorluğu'nun çoğunda, güçlü bir kültürel nüfuza sahipti. Batı Avrupa ve Doğu Akdeniz'deki kahvehaneler sadece sosyal merkezler değil, aynı zamanda sanatsal ve entelektüel merkezlerdi.
Türkiye'nin Safranbolu ilçesinde Kahve Müzesi bulunmaltadır. 2019 yılında "Anadolu'nun Kayıp Kahveleri" adlı kitabın yazarları Atilla Narin ve Naim Koca ile safrandan kahve yapan Semih Yıldırım tarafından kurulmuştur. Türkiye'nin ilk kahve müzesidir.

Ilık Duygular Eğleşsin Yüreğinde

Abdülbaki Gölpınarlı Hoca, ***"Öl İstanbul'da, kal İstanbul'da"*** diye tembihlemiş ama galiba onu dinlemeyeceğim. Kaçıp kurtulmanın çaresini arıyorum. Âşığa ya sabır ya sefer… Bize sefer görünüyor. Zaten biz gitmesek bile; bu şehir çoğumuzu, yaşamayı bilmeyenleri safra gibi dışarı atacak. Yakındır, bugün yarın uzun yola çıkmamıza hüküm kurulur.

ŞERİF AYDEMİR

Evde oturamıyorum. Günün ilk ışıkları beni dışarı çağırıyor. Ama hâlâ bizim sokaktayım. Bir iki kişiyle göz göze geldiğimi hatırlıyorum. Ayaküzeri bir merhabalaşma. Tedirgin bakışlar, bir gidip bir duran çekingenlikler. Hep ayaküzeri… Ne düne dair bir iz, ne yarına dönük bir temenni…

Modern insanı**, "O, öncesiz ve sonrasızdır"** diye tarif edenler haklı çıktılar.

Mavi renk arıyorum. Dirliksiz gönlümü başka nerede avutayım, gözüm havada. Ne zaman içim daralsa maviye koşarım zaten. Maviyi koklamak insana iyi geliyor, bunu şairlerden öğrendim.

Bir haftadır içimde bir kırlangıç fırtınası
Siyahın biri konup biri kalkıyor
Şişli'den ta Rami'ye kadar
Her sokağın bir kanat çırpışı var.

Can Yücel'in dizelerini ağır aksak mırıldanarak yüksek yüksek apartmanların önünden geçiyorum. Küçük bir delikten olsun gözüm güneşi yakalayamıyor, o kadar uzağa kaçmış. Bastığım yerde toprağın kokusu ve yumuşaklığı yok. Bu gidişle toprağa hasret öleceğiz. İyi ki kabirler var.

Çok olmadı, bir Fransız entelektüeli **"Gökdelenler gökten önce yeri deliyor"** diye feryat etti ama biz aldırmadık, dönüp işimize baktık.

Tekdüze evler, koyun koyuna… Hiç mi mahremiyet olmaz? Her yer bir yere benzesin diye bütün balkonlar ve köşeler rendeyle sıyrılmış gibi.

Yeni yetişen yazarlarımızdan biri, hadi ismini de vereyim, Zeynep Merdan, Muhit Kitap'tan çıkan ilk eserinde sokaktaki insanın şahsiyetinin köreldiğini, özgüveninin kalmadığını anlatıyordu. Ya da öyle anlamak benim işime geldi**. "Hiç kimse olmamak için herkesleşiyoruz, kimse kendine benzemiyor"** diye yazdı.

İşte tam da öyle; hikâyeleri birbirine bağlanamayan yüzlerce ev iç içe. Sinir uçları paslanmış, dikiş yerleri patlamış mahalleler… İnsana dokunan, insanın içini seğirten bir kültürel hafıza yok. Şu taşsız topraksız, ağaçsız yapraksız sokakta hangi duvarın gölgesine ilişip düş kurabilir veya geçmişe tatlı yolculuklar yapabilirsiniz? Hangi eşikte huzurlu bir nefes alabilirsiniz?

Arif Nihat Asya önüme çıkıyor, bütün o sarıp sarmalayan yordamıyla içimi kuşatıyor.

Ay uyudu, yıldızlar uzakta
Kaldık şu kara toprakta
Lambamızın isine,
Ne tatlı şeydi gökyüzü
Biz de kara ekmeğimizi banardık
Mavisine.
Pembesini vermezse şafak
Âşık ne yakıştıracak
Sevgilisine.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılığın çıkardığı 'Cogito' dergisinin 98. Sayısı(2020), "Hasta Bir Dünyada Yaşlanmak" kapak başlığıyla okuyucusunu karşıladı.

***Devam edecek…**

“4. Sultan Sinemilli” Etkinliği

PİR HASAN DOĞAN
ÇAYDAÇIRA/KEBAN

Elazığ'ın Keban ilçesinde Sultan Sinemilli Derneği tarafından 4. Sultan Sinemilli etkinliği düzenlendi.

Keban İlçesi Akgömlek köyünde Sultan Sinemilli Derneği tarafından düzenlenen 4. Sultan Sinemilli etkinliği kapsamında Türkiye’nin çeşitli İllerinden gelen Sinemili Aşiretine mensup Kahramanmaraş Elbistan, Pazarcık İlçesi, Elazığ, Erzincan, İstanbul, Ankara ‘dan gelen bin üzerinde kişi 600 yıl sonra 4. kez Büyük Dedeleri ve Aşireti olan Sultan Sinemilli Türbesini ziyaret ederek kurban kestiler.

600 yıl sonra Sultan Sinemilli Türbesi Semahla buluştu, Elazığ Fevzi Çakmak Semah ekibi Sultan Sinemilli Türbesinde eller semaya açıldı

Sanatçı Pınar Aydınlar Sultan Sinemilli Türbesine giderek dua ettikten sonra yaptığı konuşmada "Değerlerimizi ziyaret etmek bizim için her daim önemli, Gençlik ve yeni jenerasyonda değerlerine her daim sahip olsun" diye konuştu.

Halk Müziği sanatçıları Diyab, Yeşim Gür, Perihan ve Savaş Karaman deyişler seslendirdiler

Bu yıl 4. Sultan Sinemilli etkinliğini düzenlediklerini belirten Sultan Sinemilli Derneği Genel Başkanı Nadir Ergen, "Biz Sultan Sinemilli evlatlarını bu etkinlikle birleştirmeye çalışıyoruz, Bu tür etkinlikler birliğimizi, beraberliğimizi artırmakta, birbirimize hoşgörüyü kazandırmakta ve muhabbetimizi artırmaktadır, Umut ediyorum ki bu etkinliğimiz, yüz yıllar boyunca devam edecektir." dedi.

Etkinliğin Muharrem ayına denk gelmesinin kendileri için anlamlı olduğunu kaydeden Ergen, emeği geçen herkese Keban Belediye Başkanı Fethiye Atlı'a teşekkür etti.

Konuşmaların ardından Kesilen kurbanlar kazanlarda bulgurla pişirilerek ziyarete gelen ve etkinliğe katılan tüm misafirlere aşure ile birlikte ikram edildi.

Etkinliğe Keban Belediye Başkanı Fethiye Atlı, İstanbul Karaca Ahmet Dergâhı Başkanı Muharrem Ercan ve davetliler katıldı.

“MERHABA DENİZ”

Hayatım boyunca karşılaştığım veya tanık olduğum olaylardan çok etkilendiklerim olmuştur, bu olaylardan bazılarını kendi hayatımda uygulamış, bazılarını yaşadığım ortamda dilimin döndüğünce anlatıp dinleyenlerin de ders çıkararak uygulamalarını istemişimdir. Bu olaylardan birini de paylaşarak beni etkilediği kadar sizleri de etkileyeceğini umuyorum.

Yıl iki bin yirmi iki aylardan temmuz, İzmir Çeşme altı plajında bir olayla karşılaştım bu olay beni çok etkilemişti, belki de çok önemli mesajlar veren eğitim ve kültürün insan hayatında neleri değiştire bileceğinin en güzel örneklerinden birisiydi. Doğa sevgisinin çok küçük bir yaşta aile tarafından nasıl öğretilebileceğinin ispatını bire bir yaşamıştım.

AHMET BULUT

Plaja bir anne ve yaşları beş ve yedi olan iki kızıyla birlikte geldiler, kendilerine yerleşecek bir yer bakarken tamda benim yanı başıma masa ve sandalyelerini koyarak oturdular. Anneleri tarafından özenle deniz kıyafetleri kontrol edildi ve güneşten etkilenmesinler diye güneş kremini vücutlarına sürdüler, artık denize girebilirlerdi ancak anneleri onlara;

Çocuklar önce denize bir merhaba deyin bakalım şeklinde bir uyarı geldi, ben etrafta Deniz isminde birileri var diye düşünürken çocuklar deniz kenarına giderek koca denize’’ Merhaba Deniz! „ biz geldik diye seslendiler. Çok şaşırmıştım ve saatlerce çocukları izledim, yüzdüler, dinlendiler yine yüzdüler açıktılar annelerinin verdiği yiyecekleri özenle ve iştahla yediler, yine denize girdiler yüzdüler ve suyla gönüllerince oynadılar eğlendiler… Eğlendiler.

Güneşin batışına kadar sürdü bu eğlenceleri, denizden çıktılar havlu ile kurulandılar kıyafetlerini giydiler ve toparlanmaya başladılar, önce bir çevre temizliği yaptılar çöplerini toplayıp bir poşete koyarak çöp kutusuna attılar. Anneleri yeniden seslendi çocuklara Çocuklar denize teşekkür ettiniz mi diye! Çocuklar deniz kenarına koşarak gittiler ve Teşekkür ederiz deniz diyerek ve el sallayarak annelerinin yanına geldiler.

Hayran kalmıştım çocukların bu davranışına, hayatımda ilk defa böyle bir şeyle karşılaşmıştım, hayretler içerisindeydim. Aslında o teşekkürün kime olduğunu da tahmin ediyordum.

Piri Türkistan Ahmet YESEVİ’nin hayatını okumuştum biliyordum. Evinin kapısından girerken kapı pervazını öpen, giydiği hırkayı bile öperek giyen ona olan saygısını belirten bir kültürden ve inançtan geldiğimizi. Taptuk Emre’nin yemek yediği kaşığı öperek yemeğe başladığını, asasını öperek eline aldığını biliyordum, bu ulular hayatlarını kolaylaştıran araç ve gereçleri onları bize sunan tanrımıza olan bir minnet ve şükran duygusu olduğunu da biliyordum. Yunus Emre ‘nin odun kesmeye giderken elindeki baltanın kesen kısmını siyah bir örtüyle sardığını ve bunu da yaşlı ağaçları keserken genç ağaçların baltayı görünce üzülmemeleri için yaptığını okumuştum biliyordum.

Bir annenin çocuklarına daha küçük yaşta doğaya ve onu bize sunan tanrımıza olan şükran ve minnet duygularını nasıl öğrettiğine şahit olmuştum, bu annenin topluma yetiştirdiği bu güzel çocuklarının aileden aldıkları eğitimle ülkemize ve devletimize çok büyük katkılar sağlayacağını, gelenek ve göreneklerimizin yaşatılmasına olan inancımı artırmıştı.

Bu duyguları bana yaşatan bu harika anneye ve bu şekilde evlat yetiştiren tüm annelere saygı ve sevgilerimi sunuyorum. Ayrıca bize bu güzellikleri yaşayarak bırakan tüm atalarımızı minnet ve şükran duygularımla anıyor tanrıdan onlara rahmet diliyorum.

Harput Kabartması nerede?

YÜCEL ÇAKMAK

Elazığ Turizmine katkıda ve gelişmesine katkıda bulunacak güzel haberler geliyor.
İlk olarak Elazığ merkeze bağlı Salkaya köyünde bir çiftçi tarlasını sürerken pulluğa Roma dönemine ait olduğu tahmin edilen mozaik takıldı. Ekipler alanda kurtarma ve araştırma çalışmaları başlattı.

2023 Yılı Yaz Dönemi kazılarının yapıldığı Harput Kalesi'nde önce700 yıllık metal atölyesi daha sonra ise 2 bin 500 yıllık su sarnıcı bulundu.
Her iki eserde turizme kazandırılacak. Güzel bir gelişme ama…
Aması var. Yine Harput'ta 2016 yılında tesadüfen bulunan 4 bin yıllık Harput Tableti nerede?
Neden turizme kazandırılmadı. Kapalı bir müzede muhafaza edilmesi ne kadar doğru?

Daha ne kadar kapalı müzede gözden ırak olacak?

O dönemi bir hatırlayalım…

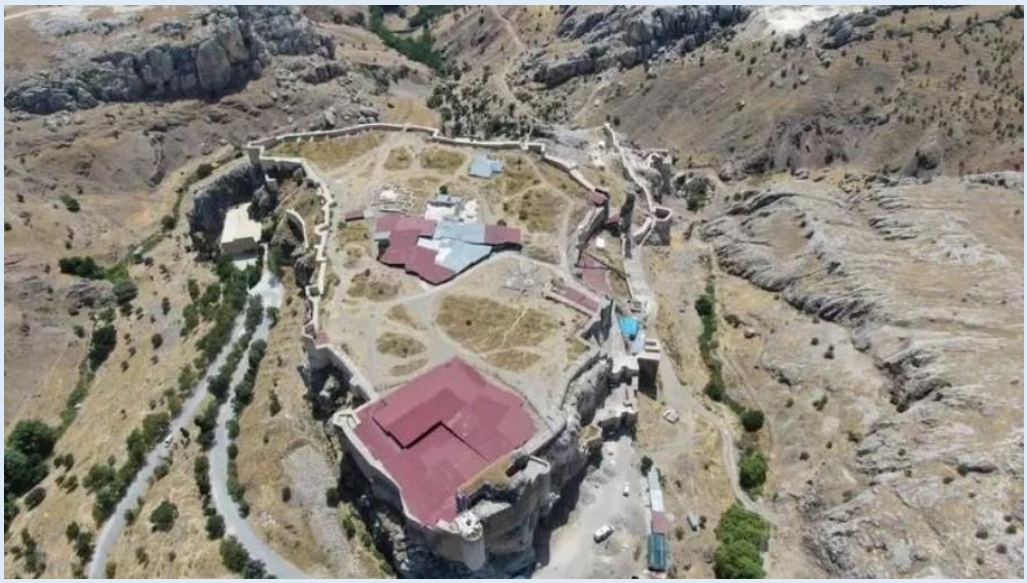
Elazığ Orman İşletme Müdürlüğünce 3 Mayıs 2016'da tarihi Harput Mahallesi Nevruz Ormanları mevkisinde yürütülen çalışma sırasında fidan dikimi için çukur kazan İshak Yurter'in kullandığı kepçe bir kaya parçasına takıldı. Bunun üzerine elleriyle toprağı kazan ve kabartmayı gören Yurter, Elazığ Arkeoloji ve Etnografya Müze Müdürlüğü ekiplerine haber verdi.

Müze ekipleri, yüksekliği 2 metre 72 santimetre, genişliği de 2 metre 25 santimetre olan ve 5 parçaya bölünmüş halde bulunan kabartma üzerinde restorasyon ve inceleme çalışması başlattı.

Yapılan incelemede, kabartmanın tarihinin günümüzden 4,000 yıl öncesine dayandığı belirlendi. Böylelikle daha önce milattan önce birinci bin yıl olarak bilinen Harput yöresinin tarihi çok daha eskiye gitti. Restorasyon çalışmasının ardından Elazığ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi, "Harput Kabartması" adı verilen eseri teşhir salonuna yerleştirdi.

Kazı çalışmaları ne oldu?

Daha sonra kabartmanın bulunduğu alanda kazı çalışmalarına başlanmıştı. Yürütülen kazı çalışmalarında, kabartmanın bulunduğu alan ve çevresinde birçok mimarı yapı katına

rastlanmıştı. Ayrıca yanmış bir tabakanın bulunması da buranın büyük bir yangın geçirmiş olduğunu gösterdi. Alanda yürütülen arkeolojik çalışmalarda amaç, bulunan kabartmanın ve mimari yapıların hangi döneme ait olduğunu belirleyebilmekti. Harput Kabartması şu an kapalı bir müzede, kazı alanı yani eserin çıktığı alan ise meçhul…

AVM DE, SHOWROOM DA NEYMİŞ, DAHA ALASI…

Daha önceki yazımda **"ÇOCUKLUĞUMUN BİT MEYDANI"** diye bir yazı yazmıştım. Bu yazım değerli okuyucular tarafından çok beğenildi, çok güzel yorumlarla katkıda bulunuldu. Burada anlatılanlar da o yılların paralelinde olan benzer şeylerdir. 70'li yılların başı, sanırım **Zincirli Han** deniliyordu. Hatırladığım kadarıyla büyük bir kapısı vardı, büyük kapının üzerinde bir de ancak eğilerek geçilebilecek küçük bir kapısı vardı, anlayacağınız kapı üstünde ikinci bir kapı vardı. Zincirli Hanın kapısından içeri girdiğinizde geniş bir avlu sizi karşılar, avlunun etrafında da dükkânlar ve işyerleri yer alırdı. Ben bu hanı gördüm. Hatta bu civarlarda başka bir iki hanı daha hatırlıyorum. Birisi de Bit Meydanından, Şire Meydanına giderken hemen sol tarafta idi.

AHMET FARUK PAMUKÇU

Zincirli Han, googleden kontrol ettim, bit meydanından aşağı indiğinizde, Aşağı Yemenicilerden sonra Kızılcık Sokak var, o sokakta idi, şimdi duruyor mu bilmiyorum. Şire Meydanına da yakın bir konumda. Zaten bütün ticaret bu civarda dönerdi. Bit Meydanı, Şire Meydanı, Buğday Meydanı, Sebze Hali ve tabi ki Kapalı Çarşı şehrimizin en hareketli yerleri idi. İşte tam o Zincirli Hanın kapısının yanında küçücük bir dükkân, belki 15-20 m2 bir yer. Burası merhum dayıcığım **Feyzi KARATAŞ**'ın dükkânı idi. Neler satılırdı neler. Dikiş makinesi, kilim, yolluk, pirinç karyola, çeyiz sandığı, soba, radyo, gırgır süpürge, tencere, tava, mutfak gereçleri, cennet döşekleri (bilmeyenler araştırsın), bay bayan elbiseleri, ayakkabı vs. yani anlayacağınız yok yok. Hatta bazen dayıma takılırlardı "Feyzi Bey, bu dükkânda bir çayla, şeker eksik" diye.

AVM, Showroom halt etmiş, daha alası dayımın dükkânı idi. Her şey vardı. Yaşı müsait olanlar şimdi bu satırları okuyunca hatırlayacaklardır. Yani o dükkândan içeri girdin mi, bir eve ne lazımsa o zamanın şartlarında al götür evini diz, o derece çeşitli mal vardı. O sokakta şimdi olmayan terziler vardı, en ilginç kömürlü ütüleri vardı. Odun kömürünü ütünün içerisine koyarak ısıtırlardı, elbiseler öyle ütülenirdi. Tabi bizim yaşımız o zaman 6-7 idi. Allah rahmet eylesin Dayım Feyzi KARATAŞ çok iyi bir esnaf ve ticaret adamıydı. Sonradan Hürriyet Caddesindeki Site İşhanı yapılınca oranın bodrum katındaki dükkânını faaliyete geçirdi. Normalde hiçbir esnaf bir bodrum katında iş yapamaz veya çok zor iş yapar. Ama dediğim gibi dayım çok iyi bir ticaret adamıydı. Halen daha aynı yerde dükkânını çocukları işletmektedirler. Tabi dükkân Site İşhanı'na taşınınca işler büyüdü, hayatımıza yeni yeni eşyalar, araç gereçler girmeye başladı. Artık dükkanda mobilya, beyaz eşya da satılmaya başlandı. Envai çeşit radyolar, uzun masa radyoları, çanta radyolar çeşit çeşitti. Hatta siyah beyaz televizyon bile satılmaya başlandı. Bu yeni dükkânda da aynı düzen devam ediyor, yok yok, her şey var. Hatta daha fazlası. Artık işletmenin bir adı vardı. Site Mobilya.

İnanın aybaşı olduğu zaman insanlar taksit ödeyebilmek için kuyruğa girerdi. Kredi kartı yoktu. İnsanların sözü itibarı vardı. Veresiye defteri tutulurdu. Artık ben de biraz büyümüştüm. Dayımın çocukları; Hasan Abi (rahmetli oldu), Suat, Murat, Nihat (rahmetli oldu), Sedat ve en sonuncusu da Kenan, kalanlara sağlık diliyorum. Şimdi onlar işleri devam ettiriyorlar. Ben veya diğer kuzenlerim her yaz tatilinde, hafta sonlarında bu dükkânda çalışırdık. Boş durmak yok, ama yine de yetişemiyoruz. Ne mi yapıyoruz; müşteri yatak odası takımı almış onu götürüp evine kuruyoruz, dikiş makinesi almış onun ayaklarını kuruyoruz. Siyah beyaz televizyon yeni çıkmış, çubuklu antenler var, onları çatıya veya dama kuruyoruz. Televizyonu ilk önce gördüğüm yer; Hürriyet Caddesinden Orduevine giderken İsmetpaşa İlkokulunu geçince sol tarafta bir mağaza vardı, orada görmüştüm. Tabi gündüz yayın olmadığı için hep karıncalar olurdu. Onu bile görmek için yolumu değiştirip, karşı kaldırıma geçerdim. En keyifli tarafı müşterinin evine malını götürüp teslim edince aldığımız bahşiş çok

güzeldi. Bir de turuncu bir Anadol kamyonet vardı. Malı bu kamyonetle taşırdık. Hatta hepimiz şoförlüğü bu kamyonette öğrendik. Hafta sonu olunca dayım tek tek çağırır haftalıklarımızı verirdi. Daha sonra da Anadol kamyonetin arkasına 8-10 çocuk biner Hazar Gölüne giderdik. Ne keyifli, ne güzel zamanlardı. Aşağıdaki fotoğraf 1975'te çekilmiş diye tahmin ediyorum. Site İşhanı'ndaki Site Mobilya isimli mağazadır. Fotoğrafta arkada da görüldüğü gibi çeşit çeşit televizyonlar yer almış.

Fotoğraftakiler; Allah rahmet eylesin Dayım Feyzi KARATAŞ, kucağındaki çocuk en küçüğü Kenan KARATAŞ, sol baştaki sevimli çocuk Allah rahmet eylesin oğlu Nihat KARATAŞ, en soldaki ise Allah uzun ömürler versin Suat KARATAŞ'tır. Vefat edenlere Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Hayatta olanlara da sağlıklı uzun ömürler diliyorum. İnsan bu fotoğraflara bakınca yüreğinde derin bir sızı duyuyor. Cenab-ı Allah kimseye evlat acısı yaşatmasın. Bu fotoğrafın üzerinden yaklaşık 48 yıl geçmiş. Hakikaten hayatımızda çok şey değişmiş. Ama ne o zamanki heyecan, ne o zamanki samimiyet, ne de o zamanki kanaat kalmış. O gün 8-10 çocuk bir kamyonetin arkasına binip Hazar Gölüne gitmek en büyük eğlencemizdi. Şimdi herkesin altında arabası var, ama artık o heyecan yok. Hadi bizlerin yaşı ilerledi diyelim, ama gençlerde de bir şeyler eksik. Mutluluğu arayan, doyumsuz bir topluluk haline geldik. Elimizden bir şeyler kayıp gitti ama ne olduğunu tarif edemiyorum. Sevgilerimle.

Elazığ'ın Dünyaya Açılan Penceresi

www.gazetelazig.com

Harput anıları kitaplaştı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Yazar Şair İrfan Karabulut, çocukluk ve gençlik yıllarının geçtiği Harput'ta ki anılarını SUS/ADIM HARPUT adlı kitapta topladı.

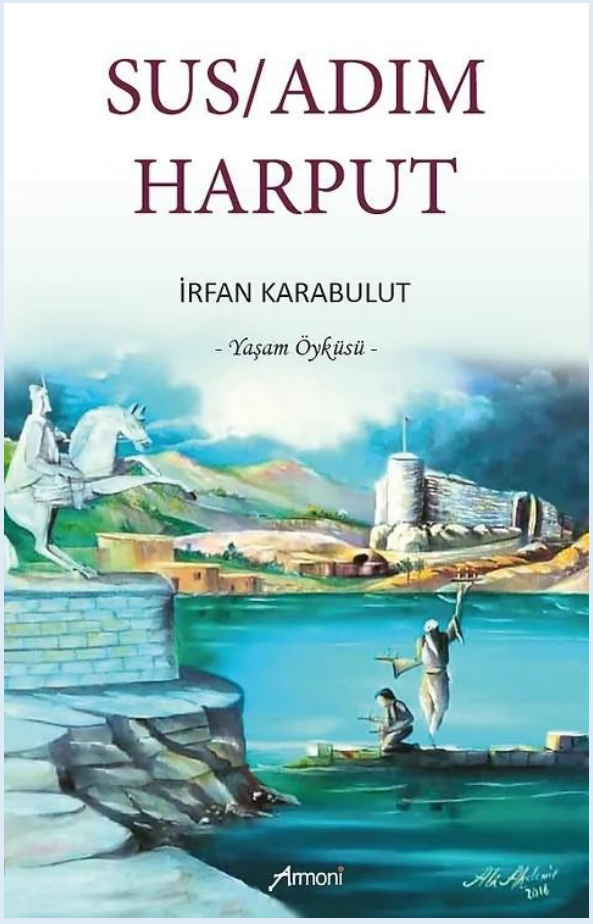
1970 ile 1980'li yıllarda Harput'ta yaşayan ilköğretimini Harput'ta orta ve liseyi Elazığ'da bitiren Yazar İrfan Karabulut, 2 şiir kitabının ardından Harput'taki yaşamını anlatan anılarını bir kitapta toplayarak yayımladı.

Kitap hakkında bilgi veren Yazar İrfan Karabulut, "SUS/ADIM HARPUT kitabında şehrin 70-80 li yıllarını yaşayan çocukluğumun gözüyle sokakları tanıtarak, kültürümüzü dilim döndüğünce anlatmaya gayret gösterdim. Harput'un renkli simalarıyla beraber yaşadığım anı ve meselleri anlatmaya çalıştım. Geçmişin resimleri ve yazdığım şiirleri birer nakış gibi işleyip gelecek kuşaklara bir nebze iz olmayı becerebildiysem ne mutlu bana. Birilerini bilmeden incitir kusur eylediysem de affola…" dedi.

"Mutluluğu iliklerimde hissediyorum"

Yazmaktan büyük bir zevk aldığını ifade eden Karabulut, "Sizlerde de öylemi bilmem ama kalemi harfle semaha, kelimelerle halaya durdurmak bana büyük keyif veriyor. Düşünceleri özgürce, sere serpe yaydığımda kâğıda, mutluluğu iliklerimde hissediyorum. Genzimi yakan duyguları tadınca yelken açtığım hiçliğin ser hoşluğunda kayboluyorum. Bölük pörçük gerçeksi yaşantı mesellerini zor bir süreçte topladım. İnsanın başarı çıtasını yüksek tutup, yılmadan bıkmadan basamakları tek tek tırmanması kadar güzel bir şey yoktur. Duyduğum yarım yamalak çatlak bilgileri aklın süzgecinden geçirip birleştirdim gün ışığında. İznimizle buradan, kitap henüz yazım

aşamasındayken benim kadar gayret gösteren, telefonun diğer ucunda bıkmadan usanmadan gerekli bilgileri anlatarak malzeme sağlayanlara, bölgelerin ve mevkilerin adlarıyla alakalı kâh komik kâh ciddi olayları anlatan büyüklerime, dizgi ve sayfa düzeninde koşulsuz el uzatan gayretle çalışan can dostlara minnettarım. Aile fertleri kızım oğullarıma, özellikle her çıkmazda yanımda duruşuyla huzur ve cesaret veren eşime minnettar kalarak çok teşekkür ediyorum. Buradan kitabın baskı ve bitiş sürecine kadar yanımda olanlara şükranlarımı sunarak teşekkür ediyorum." dedi.

İrfan Karabulut kimdir?

1966 yılında Dersim/Mazgirt'in Sülüntaş köyünde doğdu. İlköğrenimi babasının müstahdem olarak çalıştığı Harput ilkokulunda, orta öğrenimini Elazığ Devrim ortaokulunda ve liseyi Elazığ lisesinde bir yıl okuduktan sonra babasının memuriyet tayini sebebiyle aile senei devriyesi 1982 de Çukurova'ya taşındı. Başarı çıtası yüksek olmadığı için Adana Borsa Lisesi son sınıfta bütünlemeye kalınca öğrenimini yarıda bırakıp askerlik hizmetini yerine getirdi. Ardından 1989 askerlik dönüşü Adana Erkek lisesine tekrar kaydını yaptırarak eğitime devamla liseyi bitirdi. Yaşam şartları Çukurova'da uzun yıllar ırgatlık yapmasına sebepti. Ardından sırayla Adana Otoban sürücü kursu, İzmir Aliağa Petkim limanı, Eska inşaat şti de (Adana incirlik - İstanbul Per-pa) uzun yıllar çalıştıktan sonra 1993 te bekârlığa noktalayarak evlenip İstanbul'a yerleşti. Doksanlı yılların yeni iş trendi kurye sektöründe İstanbul'da on yedi yıla yakın çeşitli kargo dağıtım firmalarda (Tazı - Hedef - N.M.S - Aktif – Ups) saha elemanı ve yönetici olarak çalışarak sokakları arşınladı. Milenyum çağında masa başındaki iş sektörüne geçiş yaparak birikimlerini kaleme almaya başladığında ilk evvela şiirle tanındı. Çeşitli dergilere gönderdiği şiir ve makaleleri beğenilip yayınlanınca bundan cesaretle Berfin Bahar, Antalya Sanat, Bizimece, Halk Edebiyat, Hisler Bulvarı, Kalemsiz Dergi, Kültür Çıkmazı, Semender Sanat, Son Hasat, Yeni Dönem vs dergilerle çalıştı. Bunun yanı sıra sosyal medyayı kullanıp Antoloji, Edebiyat evi, Edebiyat Defteri Edebiyat Dünyası adlı sitelerle de çalışmakta olup kendine ait http//karamavi.blogspot.com adlı bloğunda eserleri yayınlanmaktadır. Şiir kitapları Aşkın Uykulu Nöbetleri, 2012'de Firari Mürdüm Çiçeği, 2016'da çıkaran şair yazarın halen beklemede şiir ve roman kitapları bulunmaktadır. İş yaşamında emekli olduktan sonra çalışmaya devam eden iki erkek babası şair yazar, İstanbul'un Anadolu yakasını mesken tutmuş Kartal ilçesine 1995 te attığı ilk adımla kurduğu otağını bir daha sökmemekle birlikte yaşama ve yazarlığa burada devam etmektedir.

Çıkan Eserleri:
-Aşkın Uykulu Nöbetleri (şiir)
-Firari Mürdüm Çiçeği (şiir)
-Sus/Adım Harput (Otobiyografi)

Bağımlılık ve Değer Yargıları

Bireyin toplum üyesi olmasının temel kategorilerini sıraladığımızda karşımıza geçmişin mevcudiyetleri olan, görenekler, gelenekler, yasalar ve toplumsal kurallarla biçimlenmelerini buluruz. Bunun kavramsal olguları olan beslenme, barınak ve eşleşme gibi gereksinimler, yaşamın varlığı içinde akışına devam eder. Bu evrimsel değişkenlikler; ırk, dil, kültür düzeyleri, din ve kişilerin mensubu bulundukları toplumsal sınıflar olarak ele alınması değişmez doğruları oluşturur. Bireyin yaşamsal doyuma ulaşması ve bireysel ilişkilerini toplumsal ilişkilere dönüştürmesi ancak ve ancak gereksinmelerini elde etmesiyle mümkündür. Yaşam üçlemesinde önemli olan edinmedir ki bunlardan günümüzde konut edinme yani barınacak bir yere, konut veya mekana sahip olması, diğer iki gereksinimini daha sağlıklı biçimlendirmesini sağlar. Bu zorunluluk ilkel toplumlardan, günümüze ki çok gelişmiş toplumlarda da aynı şekilde varlığını korumaktadır.

HÜSEYİN ALDOĞAN

Toplumların değişken çağlarda veya coğrafyalardaki yaşam koşul ve olanakları dikkate alındığımızda doğal olarak görenekler, gelenekler, yasalar ve toplumsal ölçütlerde (standartlarda) kesin bir sona eriş yoktur. Yani mutlak değildirler. Toplulukların farklı oluşu farklı gelenek-göreneklere sahip olmalarını da ortaya koyar. Öyle zamanlar olur ki görenekler bazen ansızında değişebilirler. Yalnız burada toplumsal kalıcılığın getirdiği ilişkilerdeki süreklilik önemlidir. Gruplaşmalar ve yeniden biçimlenmeler bireylerin birbirleri ile ilişkilerini, arzuladıkları yaşam için yapmış oldukları girişimleri açısından görenek, gelenek, yasalar ve kurallar kalıcı olurlar. Nedeni ise arzunun ortaya çıkardığı ve zorunlu olan sistemlerin gelecek için zorunlulukları kabullendirmesidir.

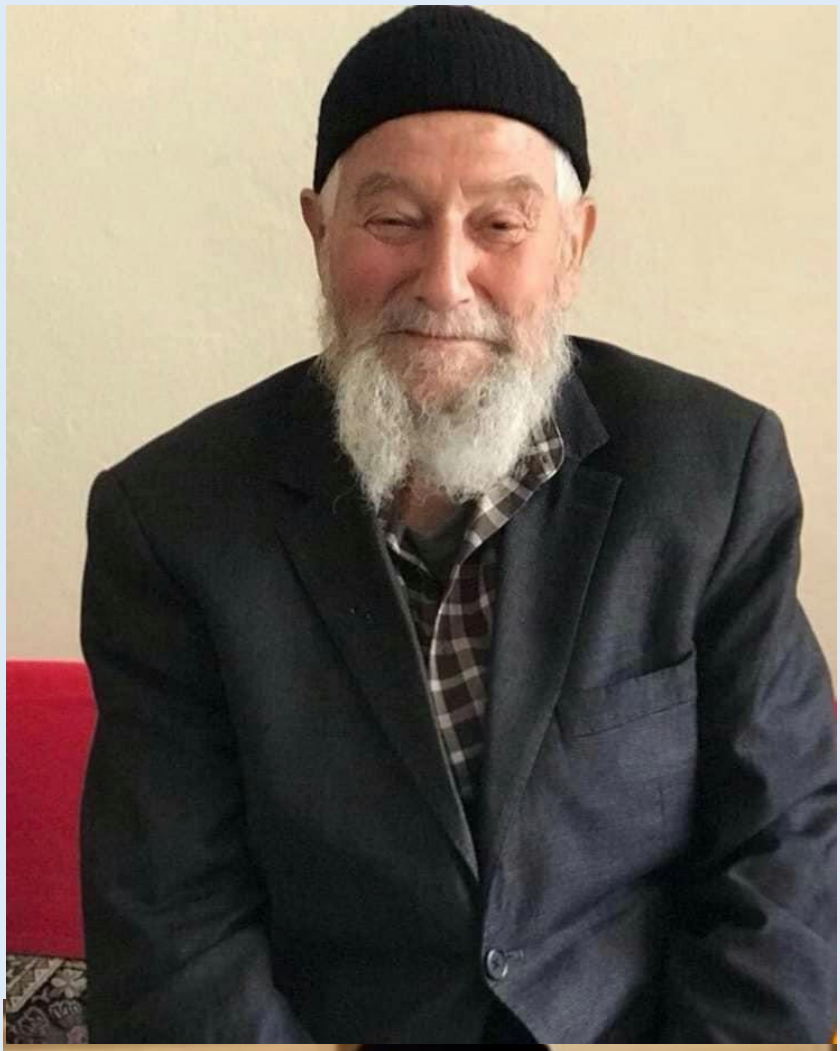
Sürecin akışı içinde toplum hayatı karmaşıklaşıp farklılaşma gösterdikçe, yeni mesleki ve inanç farklılıkları ortaya çıkar. Bunun sonucunda yeni toplumsal gruplar varlıklarını ortaya koymaya başlarlar. Değişimin yeni biçimler alışıyla birlikte, yeni bir takım görenekler, gelenekler, yasalar ve toplum kurallarının da ortaya çıkmasını sağlayacağından, yeni özel biçimlerin de açığa vurulması kaçınılmaz olur.

Önyargısız olarak siyasal veya toplumsal açıdan baktığımızda genel anlamda sonuca yakın çözümler bulmalıyız. Tüm insan gruplaşmalarının içinde bireylerin hakları korunmalıdır. Bunun içinde bu hakların korumasını sağlayacak düzenlemeler olmalıdır. Şöyle ki günlük yaşamlarında diyaloglarını yürütmeyi sağlayacak ortak bir dilleri, mimarı yapıları, müzik, araç, eğlence mekânları gibi ortak ürünleri olmalıdır. Çünkü kültürel yapıların bir arada olmalarını sağlayan temel faktörler, doyumsamalarını veya gereksinmelerini sağlayan ilişkilerin yürümesi ancak ve ancak bu araçlarla sağlana bilinir. Tüm bu birikimlerin sonucunda da yeni istemlerin doğuşuyla birlikte bir üst yapının oluşumu ise temel kurallara uymayı zorunlu kılar. Örneğin evi olan bir bireyin daha iyi bir eve sahip olabilmesi için yaşamın o mekândaki gereksinimlerini oluşturması gerekir ki o üst gurubun ortamında yaşamaya devam edebilsin. Eğer bunlar oluşturulmazsa yeni yaşam ortamının insan bedenine getirdiği çeşitli baskılar nedeniyle bireyi kendisini aşamamasıyla karşı karşıya bırakacaktır. Bireylerin oluşturduğu topluluklar kendi iradeleri ve istemleri dışında bazı kuralların doğmasına da neden olabilir. Bu kuralların bir kısmı yazılı metinlerle sabitleştirilirken, bir kısmı da bireyin toplum içindeki özgün ve psikolojik bilinci altında yaşatmak zorunda olduğu davranış ve ifade edebilme kurallarıdır. Görenek, gelenek, yasalar ve yaşam standartlarında kuralların görsel olanları ile olmayanları da sürecin kesintisiz devam ettiğini ifade eder. Bu kurallar bütünü yaşamda varlıklarını devam ettirenlerin en etkileyicisi olanlarıdır.

Burada önemli olan ve üzerinde tartışmaların yoğunlaşacağı asıl konu ise toplumu insan mı biçimlendirir; yoksa insanın kendisi mi toplum tarafından biçimlendirilir? Eklenmesi gereken bireysel farklılıkların itiraz edilemeyen gerçeğidir.
Denile bilinir ki ikilem yaratan kavramlar toplum huzurunu bozar. Lakin bu kavramları yaratanları bilim insanları, siyasiler ve inanç temsilcileri olarak ayırdığımızda hangisi daha etkili olur?
Şükür edici inanç anlayışına sahip dini topluluklarla, modern toplumlarda bu çizginin ayrışmasını veya yansımalarını nasıl bulabiliriz?
Semavi dinler kavramlarını kategorize etsek hangi dinde sonuçların karmaşık ve çözümsüzlüğe haiz olduğunu bulabiliriz?
Bireyin toplumsal davalar, insanlar ve gruplara karşı takındığı tutum tek bir noktada olmadığına göre, karşı çıktığı ve kabul ettiği kategoriler olarak sıralanması yapılsa sizce, ülkemizde hangi kategoriler sayısal olarak daha fazladır?
Bugün ülkemizin yaşadığı süreç; kültürü ve inançları toplum katmanlarının üstünde görmek mi, yoksa birey haklarının varlığını toplumsal haklarla bütünleştirmek istemek mi?
Bu yaşananlar bireysel ve sosyal ikilemliği ne kadar körüklemektedir?
Sonuçların tayin edilmesinde ülkemizin bugün içine sürüklenen ortamda çıkabilecek bir toplumsal katmanın direnç ve güveni var mıdır?
Siyaset, ekonomi ve toplumsal yasalar geleceğin yaşana bilirliğini tayin edebilecek güç ve mevcudiyette midir?
Sivil Toplum Örgütlerini bu konuda nasıl bir bütünlük içinde değerlendirebiliriz?
Yöresel olmaya bağlı bakışların toplumsal adanmışlık ve inanmışlığın varlığı kimler için geçerli; bu ilkel zihniyeti yaşatan en büyük etkenler nelerdir?
Yukarıda sıralanan perspektifler açısında bakmaya çalıştığımızda, yakın zaman sürecinde, ülkemiz ve bölgemiz ile bireyimiz arasında nasıl bir bağ kurula bilinir?

Elazığ bir sanatkârını daha yitirdi

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ sanat camiası bir büyüğünü daha yiitirdi. Elazığ'ın keman üstatlarından Mustafa Döner, vefat etti.

Asker dönüşü keman çalmayı notasız öğrenen Mustafa Döner, Elazığ'daki meşklerin başköşesinde yer alıyordu. Sofu Mustafa Dayı olarak da tanınan Döner, Elazığ'ın sevilen, geleneksel Harput Müziği Kemanisi, Kaynak Kişi ve Okuyucusu olarak tanınıyor.

Merhum Mustafa Döner, 1938 yılında Elazığ Sako Mahallesi (Mustafa Paşa)'nde doğmuştur. Babası Kemaneci Küçük Osman lakaplı Osman Döner'dir.

Mustafa Döner, askerden geldikten sonra kendi çabalarıyla keman çalmayı öğrenmiştir. Notasız çalma özelliğine sahiptir. Çeşitli zamanlarda Elâzığ'da yaptığı meşk kayıtları bulunmaktadır. Tasavvufi güzellikleri yaşamaya çalıştığı için Sofu Mustafa Dayı diye anılan Mustafa Döner önemli bir kaynak kişidir. 08.08.2023 tarihinde vefat eden Merhum Mustafa Döner, Harput'a defnedildi.

Mustafa Döner'e Allah'tan rahmet, ailesi ve Elazığ Kültür çevrelerine baş sağlığı dileriz.

Tarihi Kapalı Çarşı

İki kapısı güney kuzey iki kapısı doğu batı olan altı kapılı üstü ahşap çatılı bir çarşı güney çıkışında sağlı sollu bakırcılar ve kalaycılar çarşısı vardır. 1928 yılında yapılmış restore edilmiş Balıkçılar ve kasaplar çarşıda denir.

OYA ORHAN

Her şeyin en ucuz olduğu sıra sıra dükkânların olduğu şimdilerde çok pahalı bir AVM gibi. Çerez alsan peynir alsan Lif ipliği almak istesem orda. Kadayıf alsan hemen yanında az ileri gitsen güveçler testiler. Biraz ileride keskin baharat kokusu acımsı bir tetir sunak kokusu ve ya kimyon. Her derde deva sarı kantaron. Biraz cebinde para olan bir avuç zeytin alıp. Tarihi fırınından ekmek aldı mı o gün karnını doyururdu.

Posta basılmış peynirle kelle tezgâh da karşılıklı birbirlerine bakıp dururlar Burnu koku almayanın bile burada koku duyuları açılır. Ulukale dutunu kürekle şeffaf poşete birer kilo koyup satan adam hey gidi günler diyordu içinden. Eskiden bulgur mercimek şeker bez torbalarda satılırdı herkes torbayla alırdı. Nerde eski günler şimdi kilo hesabıyla alınır oldu. Bir de ayakkabı satan bir dükkân vardı çocuklar gezmeye getirildiğinde lüks çarşılar yerine buradan alışveriş yaptırırlarmış. Dört sokak birleşip karşılıklı dükkânlarda bu kapalı çarşı oluşturulmuş. 1928 dönemin valisi yaptırmış. Sepetli motor köylerden topladığı bezlerde beyaz Elazığ peyniri getirip peynir dükkânlarına bırakır. Hemen tepsilere dizilir peynirler bir de bıçak konur yanına taze peynir almak tadına bakıp alsınlar diye. Kutu peynirler çıktı tuza basılıp kırk gün bekleyip salamura olan peynirler aut oldu şimdi daha neler in oldu aut oldu yetişemiyoruz kendimizi avutuyoruz. Birde ne göreyim çarşıda gurut kellecoş yaparken kullanılırmış. Tadını bilmediğim ama tarifini annemden duyduğum yemek yaparken gurut kullanılırmış çökelek güneşte kurutup kışın yerlermiş. Eskiden buzdolabı olmadığı için tel dolap da saklanırmış. Esbabiye kayısı kurusu mu dersin. Elma armut gâh kurusu mu ne ararsan var. Dut mevsiminde pestil orcik, Üzüm mevsiminde üzüm pestili pilit. Bide ağından gelme el yapım leblebi mide dostu. Lahana sarmasına dilim dolmaya lezzet veren sumak ekşisi de yerini almış tezgâhta. Saç ekmeğinin arasına Tomas peynirini de unutmayalım. Yabancılar geldiğinde yabancılık çekmesin diye Tomas demişler belki de. Bizim bildiğimiz cökelekle peyniri yoğurup iki kulplu peynir bidonunu ortadan kesip kilo kilo satıyorlar. Adı da havalı olsun diye Tomas demişler. Newyorktimes dergisinde işte aradığınız lezzet tomas deseler pek de

kimse yadırgamaz. Birde Kasaplar Çarşısı olarak bilinir bu çarşı ne kadar sakatat çeşidi varsa burada. Bağırsak dolması mumbar yapanlar bu çarşıya koşarlardı. Kolu bacağı kırılan koşar kapalı çarşıya, dizleri ağrıyan ilikli kemik alıp kaynatırdı bu çarşıdan şimdi ise eczanelerde kollagen hapları alınır oldu. Neredeyse her öğün haplarla yaşayacağız. Koç etini alıp güvecin altına dizdin mi kuyruk yağını lahmacuna koydun mu lezzet orda. Gelelim ciğere saat ikide kuzu ciğeri gelecek dedi mi tam saatinde orda olunur. Kasaplar çarsısı dendi mi kediler akla gelir her kasabın bir kedisi vardır önünde bekleyen. Zayıf sokak kedilerini kasaplar çarşısına getirip azarlarlarmış.

Bayrama yakın kahve çekilip bayram şekerlerini çıkarınca tezgâha insan bayram geldiğini anlardı. Kadayıfçılarda sıra vardı birde kolonya şişesini götürünce doldurma vardı. Bayramdan önce gidip doldururduk o doldurma işlemi ayrı bir güzellikti. Rengârenk kolonyalar isteğe bağlı doldurulurdu. Tütün kolonyası mı dersin limon kolonyası mı? Biri bayıldığında hele koşun sinir kolonyası getirin derlerdi. Şimdi fısfıslı cep kolonyaları var. Birde otlarla ilaç yapan şifalı bitkiler satanlar. Kiminin egzamasına iyi gelir kimi uykusuzluğa. Topuk taşı ponza taşı nerde mi buluruz size adresi vereceğim tarihi kapalı çarşı PTT'nin hemen altı. Kurutulmuş biber patlıcan kabak bamya adına kofik deriz. Grip olduk mu hemen koşup nane ıhlamur alıp çay yapılırdı. Hatmi çiçeği sarı kantaron papatya her derde deva. Hele kuşburnu c vitamini deposu. Kundaktaki çocuk uyumayınca gazı var deyip anason çayı almaya bu çarşıya koşarlardı. Kelle paça içmekte ayrı bir keyif o çarşıda. Süt kaymağı kurutup yendiğini de bir komsudan duymuştum şekerli bisküvinin arasına konup yermiş insanlar. Vişne kurusu kiraz kurusuna cir derler onu da tezgâhlarda gördüm. Peynir yapımında kullanılan kibeyi de arayanlar bu çarşıya koşarlardı. İğneden ipliğe ne ararsan var dedikleri burası olsa gerek şehrin göbeğinde tarihi bir çarşımız. Yok yok desek doğru olur. Annem derdi yılan kurusu bile vardır.

Hakikaten doğru bu çarşı dükkânları karşı karşı eski tarihi bir çarşı şimdi çok pahalı kuyumcular çarşısıyla yarışır mı bilmem ama eski günlerdeki gibi yolunuz kapalı çarşıya düşerse taze peynir alıp birazda şeker fırından sıcak peynirli ekmeği yemeden tereyağını verip yağlı ekmek yemeden dönmeyin. Yeni kapalı çarşıların açılması ümidiyle.

Yerlikaya, okuyucularıyla buluştu…

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığlı. yazar Cebeli Yerlikaya, "Eski Toprak" isimli yeni bir hikaye kitabını yayımlattı.

Kitap tanıtımı için Elazığ'a gelen Yerlikaya 1 Eylül Cuma günü Kültür Mahallesi'nde bulunan Kültürhane Kitap Cafe'de söyleşi ve imza günü düzenledi. Üç yıl aradan sonra "ESKİ TOPRAK" adlı hikayeler kitabı ile tekrar okuyucularının huzurunda olduğunu ifade eden Cebeli Yerlikaya, "Sosyal sorumluluk kaygısı güdülerek yazılmış bu kitabı yüreklerinize emanet ediyor, beğeneceğinizi umuyorum. İlk imza gününü ve söyleşimizi memleketimde sizlerin huzurunda yapmakta mutluyum. Kitabı imzalı temin etmek isteyenler özelden benimle iletişime geçebilirler. Kapağından ön sözüne, içeriğinden son sözüne kadar büyük bir özenle hazırlamış olduğum bu kitabı sizlerle buluşmasını sağlayan Tunç Yayıncılık ve nezdinde Hakan bey ile Damla hanıma sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum." dedi.

www.gazetelazig.com

ELAZIĞ YEMEKLERİ

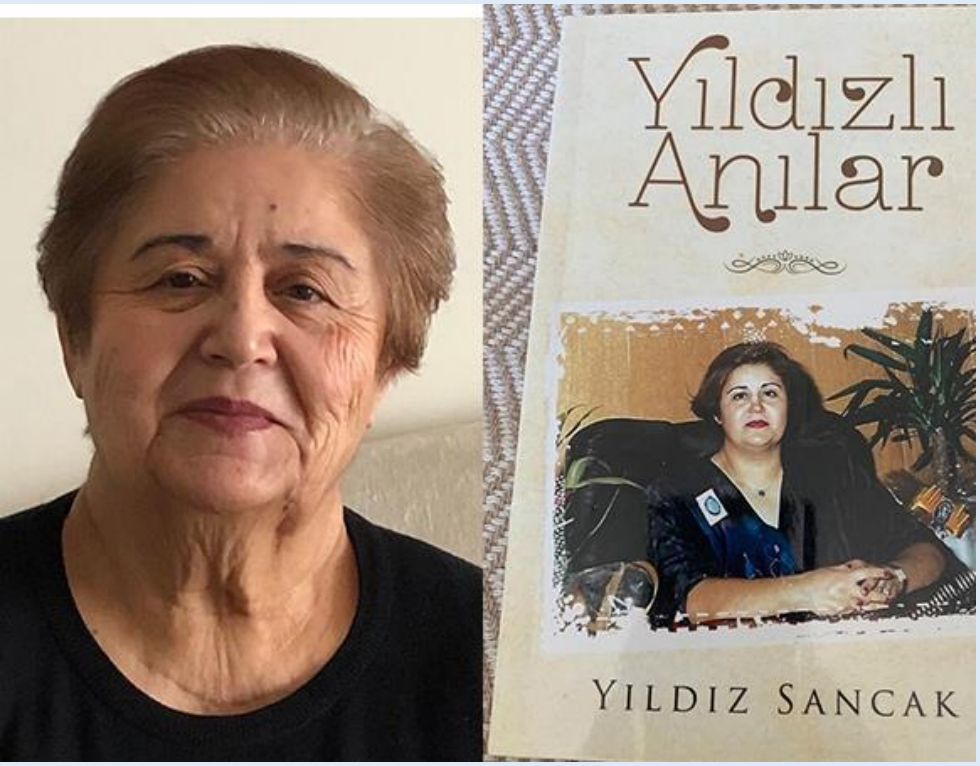
Derin Bir kültüre sahip Elazığ-Harput kültürü yemekleriyle de oldukça zengin bir menüye sahip. Bu zenginliği biraz tanıtmak lazım. Geçenlerde bir misafirlik sırasında konu yemeklerden açıldı. Türkiye'de yemek çeşidi yönünden ikinci sırada diye bahsedince herkes şaşırdı.

BİLAL CİVELEK

Şaşıranlar haklı, yer Hatay olunca şaşırırlar tabii. Hatay mutfağıyla oldukça zengin bir bölge ama Elazığ'ın bu konuda Türkiye ikincisi olduğunu bilmemelerini biraz yadırgadım.
Gerçi şunu da söylemek lazım; evet bizim dışımızda kimse yemeklerimizi tanımaması sadece onların suçu değil, bizde de suç var. Yemeklerimizi tanıtamıyorsak bu başta bizim eksikliğimiz.
Mesela Hatay'ın içli köftesi bizimkine benzemez. Onlarda bir türlüsü var ama bizde iki türlü içli köfte vardır. Etlisi ayrı, etsizi ayrı yapılır.
Ya Harput köfteye ne demeli? Oldukça güzel bir yemek ama bizden başka kimse tanımıyor. Lokantalar bu yemek çeşidini yapmıyor.
Elazığ'ın içindeki lokantalar Antep'in bütün emeklerini vitrine dizerler ama Harput köfteyi yapmazlar.
Nedenini bilemem ama ben hiç görmedim. Diğer tarafta soğuk yiyeceklerimiz çeşit yönünden oldukça fazladır ama bakıyorsun onların da esemesi okunmuyor, kimse tanımıyor.
İçimize kapanmış bir halde yaşıyoruz. İşin ilginç olan tarafı; bütün dünya bizi tanıyor algısıyla yaşıyoruz.
Bu aşırı öz güven bizi yerinde sayan bir şehir haline getirir, başka bir faydası olmaz.
Mesela böylesine zengin mutfağı olan bir ilin üniversitesi neden gastronomi bölümü açmasın. Bu büyük bir eksiklik.
Gönül ister ki, Fırat Üniversitesi vakit geçirmeden gastronomi bölümü açıp Türkiye'nin dört bir yanında gelen aşçı adaylarına Elazığ yemeklerini öğretsin ve Elazığ yemekleri Turizm bölgeleri başta olmak üzere her yere yayılsın.
Bu yapılmazsa ileri ki tarihlerde yemekler tek tek unutulmaya yüz tut tutabilir. Ya da bir süre sonra kendi yemeklerimizi başka illerin menülerinde, kendi yemekleriymiş gibi görebiliriz.
Bir şehre sahiplenmek, sadece çevre düzenlemesiyle olmaz. Sadece ağaç dikmekle olmaz. Kültürel varlıkları da gelişen şehirle birlikte geleceğe taşımak gerek.
Bir şehir folkloruyla, müziğiyle, tiyatro ve yemekleriyle bir bütündür. Bunların birini geleceğe taşımazsanız o şehir kültür erozyonuna uğrar ve yok olur.
Bugün oyun havaları artık düğünlerde oynanmayan bir Elazığ var. Nasıl oldu bilemiyorum ama artık başka illerin oyun havalarıyla düğünlerimizi yapıyoruz. Bizi bu hale getiren tavır yemek çeşitlerinde de devam ediyor.
Konu yemek olduğu için fazla da diğer konulara girmek istemiyorum, çünkü gerçekten sahip olduğumuz hazinelerin farkında değiliz.
Birçok il geçmiş köklerinden kopuk olduğu için bugün kendi kültürü yok olmuş. Kendi folklorları yok, yemek çeşitleri yok, kendine özgü hiçbir kültürü yok.
Mesela Karadeniz'i İstanbul'dan alın Hopa'ya kadar gidin sadece Rizelilerin folkloru var. Laz kültüründen süregelen bir folklor.
İyi ama Karadeniz sahillerinde yeralan şehirlerin hepsi laz değil. Hatta Rize'den başka bir şehirde laz yoktur. Sonradan yerleşmişlerdir ama geçmişinde yoktur. Laz değiller ama kendi kültürleri yok. Mecburen horonla idare ediyorlar. Yeme konusunda da aynı durum var.
Çoğu ilin kendisine has yemek menüsü yoktur.
Biz Türkiye ikincisiyiz ama yemelerimizi tanıtamadığımız için sanki biz de köksüz kültürü olmayan kategoride sayılıyoruz.
Bu Elazığ'a yapılan en büyük haksızlıktır.
Burada tekrar Fırat Üniversitesine seslenmek istiyorum; Gelin bir adım atın ve gastronomi bölümü açın. Yıllardır ihmal edilen devasa bir yemek kültürüne sahip çıkın.
Adana kebap, Urfa lahmacunu, Antep tavası, Hatay içli köftesiyle tanınıyor ama biz yüzlerce yemek çeşidi ile ortada yokuz.
Buna son vermek bir yönden Üniversitenin görevidir.

35 yıllık çalışma hayatını kitaplaştırdı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'ın ve Doğu Anadolu Bölgesinin ilk kadın banka müdürü Yıldız Sancak (Çötelioğlu), 35 yıllık çalışma hayatında biriktirdiği anıları kitaplaştırdı.

Yaşamını Ankara'da sürdüren Elazığlı emekli bankacı Yıldız Sancak, başta Elazığ olmak üzere Doğu Anadolu Bölgesinin ilk kadın banka müdürü unvanını taşıyor. 1964 yılında bankacılık serüveninin başladığını ifade eden Yıldız Sancak, "Emlak Kredi Bankası Elâzığ Şubesi'nde 31.12.1964 günü başlayan bankacılığım, 30 senesi idarecilikte olmak üzere toplamda 35 sene sürdü. Emlak (Kredi) Bankası'nda önce Elâzığ, sonrasında İzmir Göztepe, Üçkuyular, Bostanlı ve Gaziemir şubeleri, Ankara'ya nakil ve Ankara Cinnah Caddesi şube müdürlüğünden sonra, bankacılığı Etibank Cebeci şubesi müdürü olarak 2000 yılının Eylül ayında noktaladım.

Çok uzun bir çalışma hayatım oldu, bankacılık birebir insan ilişkilerine dayanan zor, riskli, sorumluluk isteyen bir meslek. Her gün değişik ve ilginç insanlar tanıdım, birbirinden çok farklı olaylar yaşadım. Bu anekdotları dost sohbetlerinde anlattığımda hep "Bunları yazmalısın Yıldız" geri bildirimi aldım uzun yıllardır. Çocuklarım Cem ve Özgür de yazmam konusunda teşvik edince, onlardan da aldığım cesaretle yazmaya başladım. Dilerim hem kendi çocuklarıma hem de çalışan gençlere ışık tutan, yol gösteren bir rehber olur." dedi.

"Yıldızlı Anılar" adlı kitabın ilk bölümü yazarın aile öykülerinden bir bölümü içermekte, ikinci bölüm ise her şubede yaşanan acı, tatlı, hüzünlü, komik olayların anlatımıdır.

Yıldız Sancak (Çötelioğlu) kimdir?

Yıldız Sancak (Çötelioğlu) Elazığ, 1944 doğumlu olup Saim ve Behice Çötelioğlu'nun kızı, Elâzığ'ın ilk Belediye Başkanı Çötelizade Mehmet Beyin torunudur. Babaanne Ayşe Hanım Harput tarihinde yer alan Harput Müftüsü Tellalzade Hacı Mehmet Efendinin kızı, daha sonra Elazığ Müftüsü olan Müftü Faik Efendinin kız kardeşidir.

Yıldız Sancak'ın 40 yılı aşkın çalışma hayatının 35 yılı Bankacılıkta 30 yılı idarecilik olmak üzere 2 banka 7 Şubede müdürlükte geçmiştir.

Doğu Anadolu'da görev yapan ilk kadın banka müdürlerinden birisidir. 31.12.1964 yılında Elâzığ Emlak Kredi Bankasında her kademede görev yapmış, 20.1.1982 yılında Elazığ Şube Müdürlüğünden ayrılarak İzmir'e nakletmiştir.

Emlak Kredi Bankası Elazığ Şubesinde başlayan bankacılık, İzmir Göztepe, Üçkuyular, Bostanlı, Gaziemir, Ankara Cinnah Caddesi Şube Müdürlüğü, emeklilikten sonra özelleşen Etibank Ankara Cebeci Şubesinde 2,5 yıl Müdürlükten sonra 2000 yılı Eylül ayında çalışma hayatını noktalamıştır.

30.4.1973 yılında Elazığ'da diş tabibi Suha Sancak ile evlenmiş ve bu evlilikten Cem ve Özgür adında iki erkek evlat sahibidir. Eşini 23 Nisan 2015 tarihinde Ankara'da kaybetmiştir.

BÖYÜK

Yalan-dolan ile devran sürmeyi
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.
Milletin başına çorap örmeyi
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

Demiş, kabri nu olasıca Abdurahim Karakoç üstadımız. 'Böyüklere' anlamadıkları dilden okumadıkları kâğıtlardan seslenmiş.
Hakk'a, Hakikate doğuştan kapalı kulaklara avazı kadar bağırmış telalar beş kuruş almadan.

AHMET TAHİR ERDEM

Görmek istemeyenden daha kör, duymak istemeyenden daha sağır kim ola.
İşgal ettikleri Böyük makamların 'Böyük' başlı sahipleri, hak karşısında şeytan, haklının karşısında aslan kesilirken nice hak'ları yiyip durdular düğün zerdesi niyetine.
Kara kaplı kara defterlerin açılacağı zamana kadar mühlet vardı nasılsa ve dahi bu han-ı iştaha kendilerinindi, efendilerde yiyip durdular, aksırıp tıksırıncaya kadar.
Sayısı 185 bin olarak ifade edilen ve ne menem şey oldukları banileri ve hamileri tarafından dahi sorgulanmayan sivil toplum örgütlerinin anlı ve dahi şanlı koca başkanları memleketi, memleketliyi ilgilendiren bir sürü laf ediyorlar ama derde devadan gayri ne ararsan bulunur kabilinden.
Profesörü, Doçenti, Doktoru derken 185 bin öğretim görevlimiz var maşallah çoğu da pek bi mahir, her biri bir köşeyi kapmış, hepsinin televizyonlarda cicili bicili programları var. Asıyorlar kesiyorlar, hatta ve hatta şecaat arz ederken sirkatin bile söylüyorlar. Gel gelelim ki ne vatanın ne vatandaşın hayrına tek satır konuşmuyor, tek bir icraatta bulunmuyorlar.
Cemaat liderleri, Ulemalar, kanaat önderleri, enteller gibi mübarek İsimler taşıyan alimlerimiz var, onların sayısı 185 binlerle ifade edilirse ifadeye yazık olacağı için sayıları bilinmemekle beraber akademisyenleri ve başkanları katlayacak sayıda oldukları da aşikâr. Ama velâkin önemli olan sayıdan ziyade işlev olduğu için bu karma güruhtan da maalesef yok bize bir faide ey gül, çatlasa da bülbül.
Hakkı söyleyenin dokuz köyden kovulduğu münadiler tarafında afişe edildiği günden beri. ki bu süre yüzyıllarla ifade edilir oldu, hiç kimse hakkın ve haklının arkasında durmayı bir kenara bırak, güçlünün kıçını yalamak için sıraya girer oldu. İşte ne olduysa bize böyle azar azar oldu.
Hak, hukuk, siyasetin ve gücün fahişesi olmuş. Zamparası o kadar çoğalmış ve ha bire katlanarak artıyor ki, gözünü pislikten sakınanlara kör muamelesi yapılır olmuş. Düzgün adamdan geçtik oduna hasret kaldığımız bu hallerimizle, pislikte ve sahtekârlıkta, yalanda dolanda, hırsızlıkta ve dahi arsızlıkta ki bu yarışımız umalım da gelecek nesillerin gelip mezarlarımız tekmelemelerine sebebiyet vermez.

www.gazetelazig.com

Avrasya'da nöbet değişimi

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Abdullah Şekeroğlu'nun kurucusu olduğu Avrasya Elazığlılar Dernek Başkanlığı'na Mehmet Gaylan seçildi.

15 Temmuz 2023 tarihinde yapılan Avrasya Elazığlılar Derneği Olağan Üstü Genel Kurulu'nda yönetim değişikliği yaşandı. Derneğin Kurucu ve Onursal Başkanı Abdullah Şekeroğlu görevini Başkan Vekili Mehmet Gaylan'a devretti. İlk olarak Elazığlı hemşerilerini ziyaretlere başlayan Başkan Mehmet Gaylan, "Beni bu göreve layık gören dernek üyelerimize teşekkür ederim. Şu an hemşerilerimizi ziyaret ederek çalışmalarımız hakkında bilgi veriyorum." dedi.

1967 Elazığ baskil doğumlu olduğunu ifade eden Başkan Gaylan, "Evli üç çocuk babasıyım ilk ve orta öğrenimimi Baskil'de tamamladıktan sonra 1987 yılında İstanbul'a göç ettim. İstanbul'da 1987 ve 1993 yılları arasında çeşitli ticari faaliyetlerinde bulundum. 1993 yılında mobilya üretimine başladım 1993 yılından beri mobilya sektöründe üretim, toptan, ihracat ve perakende satışı ile faaliyet göstermekte olduğumuz Mega Concept ve Harput Mobilya Şirketlerimizin yönetim kurulu başkanlığını yapmaktayım. 1997-2007 yılları arasında Esenyurt Spor Kulübünde yönetim kurulu üyeliği,1993 ve 2018 yılları arasında siyasi çalışmalarda görev aldım. 2018 yılından beri Avrasya Elazığlılar Derneğimizin kurucu üyeliğinde ve başkan vekilliği görevini üstlendim. 15 Temmuz 2023 tarihinden beri ise başkanlık görevini yürütmekteyim." dedi.

Doğu Anadolu'nun ilk 'Motofest' festivali…

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'ın Ağın ilçesinde bu yıl 2'ncisi düzenlenen Motofest ve Camping Festivali etkinliklerle devam etti.

Ağın Belediyesi himayesinde 17 Ağustos'ta başlayan, çeşitli gösteri ve müzik dinletilerinin yer aldığı festivale motosiklet ve doğaseverler ilgi gösterdi.

İl Jandarma Komutanlığına bağlı jandarma trafik ve motosiklet timlerinin de katıldığı festivaldeki etkinlikler kapsamında festival alanından Şehit Mehmet Şevket Uzun Köprüsü'ne kadar motosikletli kortej sürüşü gerçekleştirildi. Kortejin ardından jandarma ekiplerince "güvenli ve keyifli bir sürüş" mottosuyla katılımcılara seminer verildi.

Jandarma kurduğu stantta da ziyaretçilere trafik ve güvenli sürüş konularında bilgilendirme yapıyor.

ÇUF ÇUF KAÇTI!

İRFAN KARABULUT

Adını Ağustos böceğinden alan bu ayda sıcak bir yaz günün tüm kavurucu haşmeti yakıyordu ortalığı. Böyle bir günde okullar tatil olmuş ve ben Anadolu'nun bağrına yolculuk yapmıştım. Gittiğim yer doğunun Paris'i diye nitelenen Gakkoş'lar diyarı Elazığ'dı. Aslen oralı olmamama rağmen benim için apayrı yeri olan ve çocukluğumun tüm ihtişamını yaşayıp geçirdiğim bu yer benim başkentim, kale'mdir hala. Tatilim iyi ve göz açıp kapayıncaya kadar geçmiş ve ailemle birlikte içimdeki buruk Veda'yla kendimi Adana 'ya giden bir tren katarında buluvermiştim. Memur bir aileye mensup olmam yaşam koşullarımızı belli ediyordu. Bir kompartımana yerleşmiştik. Altı kişilik olan bu yerde kâh oturuyor kâh koridorlarda sıkılmadan insan kalabalığı arasında yol bulup geziniyorduk. Kara Tren dağ ova tünel köy kasaba şehir deyip Anadolu'nun o kendine has güzelliklerini bize ücretsiz sunuyordu. Her istasyonda farklı bir yaşama alışık ve kültürümüzü bize tanıtan insanlarla karşılaşmak bana az da olsa ayrılığı unutturuyordu. Uğradığımız istasyonlar yöre halkıyla ve kendi yetiştirdikleri ürünlerini satmayla doluydu. Ne ararsak bulup alıyorduk yemek ihtiyaç sıkıntısı olmadan biz çocuklar neşeliydik. Güzelim, şehrimi geride bırakmış Malatya şehrini çıkmış ve K Maraş 'a bağlı şirin yer olan Pazarcık 'a gelmiştik. Burada makinist yolun kapalı olduğunu ve karşıdan gelecek olan treni bekleyeceklerini haber verdi. Bizde fırsat bilip istasyonda soğuk suyu olan bir çeşmeye ve bakkala koşup bir şeyler alacaktık. Babam ekmek, meyve vs ihtiyaçlar için para verdi. Ekmek dışında istenenleri hemen alıp geldim. Ekmek ise 200 metre arayla fırında vardı. Babam makiniste ekmek almaları gerektiğini ne kadar vakitleri olduğunu sordu. Ve benim gidip gelebileceğim cevabını aldı. Ben hemen büyük bir görev verilmiş edasıyla ok gibi fırlayıp istasyonu geride bıraktım. Fırın az yokuştu. İçeri dalıp Altı adet pide ekmek alıp aynı hızla döndüm. Tren hala istasyondaydı içeri girip bizim kompartımanı aradım taradım yok. Hay Allah az daha dikkatli baktım sanki değişik geldi. Tekrar trenden inip dışarıdan baktım. Belki babamlar beni görür diye yine gören yok.
Ve o an içime zorla girmeye çalışan korkuyu fark ettim. Dışarı kovuyorum ama çıkmıyor Virüs olup bulaştı bir kere.
İstasyon görevlisini bulup soruyorum bu tren Adana Treni mi diye. Ve acı gerçek korku bana gülüyor ve ben ağlamaklıyım. Sonunda istasyon görevlisi bana trenin az evvel gittiğini söylüyor ve çabuk davranırsam bir sonraki istasyonda yakalayabileceğimi söylüyor. Rastgele birine oradan geçen minibüslerin durağını soruyorum. Ben koşar adım giderken babamda istasyonda trene gelmediğimi ve trenin az beklemesini bize zamanın olduğunu söyleyen görevli memura yalvar yakar bir dille anlatmaya çalışıyor. Ama nafile tren bu arada kalkıyor. Makiniste durum anlatılıyor ve bir şey yapamayacağını söyleyen makinist pazarcık istasyona telgraf çekip durumu anlatıyor. Memurlar her yerde beni arıyor. Ben ise elimde ekmek ve az bir para üstüyle durakta minibüsteyim. Ama bir türlü gitmiyor ki bu minibüs çocuk yüreğim pırıltılı ve ürkek, az da gururla ağlamıyor. Benden başka yolcular var telaşımı gören soruyor durumumu yedinci kez anlatıyorum. Şoför halimi anlayıp gaz pedalına yükleniyor. Neyse yoldayız On veya On beş dakika arayla diğer istasyondayım. Bu tren istasyonu Pazarcık'tan bir sonraki Narlı tren istasyonuydu. Aceleyle istasyon görevlisini bulup tık nefes olanı bir çırpıda anlatıyorum. Durumdan haberdar olan görevliler bana beklersem akşam gelecek posta treniyle, Ya da ertesi gün gelecek yolcu Treniyle göndereceklerini söylüyorlar. Eğer beklemezsem üçüncü seçenek istasyonun az dışında bulunan karayolunda o yöne giden bir arabayla gidebileceğimi söylüyorlar. Üçüncü yol aklıma yatıyor. Fakat elimdeki ekmekten

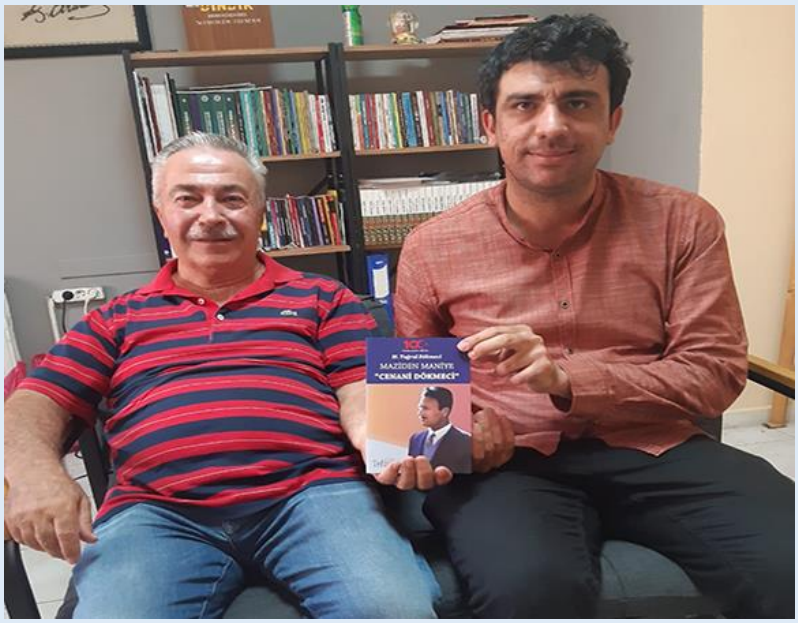
başka ne cebimde para nede üzerimde giysi var. Memurlar belki de yalan söylediğimi evden kaçtığımı her gün kaç kişiye böle yardım ettiklerini ve para veremeyeceklerini söylediler. Ancak dedikleri yer olan Gazi Antep, Kahraman Maraş ve Adana karayolu ayrımında bulunan benzin istasyonunda çalışan personele durumumu söylersem bana yardım edebileceklerini söylediler.

Akşam olmakta beş parasız ve elimde ekmekle endişeli korkulara gebeydim çocuk aklımla. Tarlaları yara yara elimden ekmek düşüyor. Ayağımdaki terlikler kâh çıkıyor kâh nadasa bırakılan kara toprak parçaları ayağıma batıyordu. Ve ben artık sabırsızlığın, acının etkisiyle salya sümük ağlamaklıyım. Öyle böyle değil hüngür hüngür ağlıyorum. Güneşi boğmaya çalışan akşamın etrafa yaydığı gizemli kara korku ve içimdeki his bu ovada beni boğmaya çalışıyor. Düşüncelerle 4x4 bayrak yarışını sonunda ben kazandım. Dörtyol üstündeki benzin istasyonuna geldiğimde elimdeki ekmekler kupkuru olmuş ve ben kan ter içinde kalmıştım. Gecenin kara şövalyesi ışıklarını yakmış ve burası ışıl ışıldı. Oradaki çalışan personele soluksuz başımdan geçeni anlattım. Zaten iki kişiydiler gayet ciddi bir tavırla inanmışlardı. Ve galiba bu olaylar sık oluyordu ki bana tamam hallederiz dediler. Orda bir yer gösterip merak etmememi söylediler akşam saat yedi'de otobüsü oradan hep geçiyormuş. Beni o otobüsle göndereceklerini söylediler. Ben aç ama korkunun etkisiyle sanki karnı tok elimdeki ekmeklere bile bakmadan bir kenara ilişip yorgunluk sersemlikle beklemeye koyuldum. Ben oturup dinlenirken biraz rahatlamıştım. Oradakilerden biri gelen arabalara benzin dolduruyor diğeri de yakındaki Lastikçi, Lokanta, Büfe'den bazı insanlarla benim hakkımda konuşuyordu. Ben ya yoldan geçen arabaları sayıyor veya gelecek araba hangisidir diye hop oturuyor hop kalkıyordum.

Bu gelip gitmeler arasında saatin sekiz olduğunu oradan birinin daha Adana'ya giden otobüsünün geçip geçmediğini istasyon görevlilerine sormasıyla öğrendim. Dayanamayıp bende ne vakit geleceğini sordum. Beş dakikaya orada olacağını öğrenince rahatladım. Sonunda kahramanım geldi. Ve oradaki iyi insanlar beni çağırarak otobüsün muavinine teslim edip benden para almamasını ve dikkat etmesini tembihlediler. Yine bana da oradaki esnaftan toplamış oldukları bir miktar parayı verdiler. Ve ben otobüsün en arka koltuklarından birine binerken elimdeki ekmekleri o iyi insanlara minnet duygusuyla verince bana bakıp gülüştüler. Tabi ben bir şey anlamamıştım. Koltuğa kendimi atar atmaz otobüs hareket etti. Ben yılların yorgunluğuyla uykuya dalmışım. Bir uyandım ki Kahraman Maraş otogarındayız dedi muavin. İhtiyaç molası için durmuşuz. Tuvalete gitmek için izin aldım. Acıktığımı fark ettim. Zengin olmanın etkisiyle de yiyecek bir şeyler almıştım. Nihayet gece yarısı saatler On iki otuzu gösterdiğinde otobüsümüz Adana otogarına girdi. O saatte oturduğumuz mahalleye vasıta yoktu. Ama bende para vardı. Hemen bir taksiye binip eve geldim. Harcamalarımdan sonra param yine de artmıştı. Ve kalan paramı da çok sevdiğim bir bisiklet almak sevinciyle sakladım. Evin önünde taksiden inip oturduğumuz dairenin zilini çaldım. Yaz olduğundan evin pencereleri açıktı bizimkilerin sesi hüzünlü bir şekilde geliyordu. Beni görünce hem şaşırdılar hem de sevindiler. Bende en başından sonuna kadar gururlu bir şekilde olayı ayrıntılarıyla anlattım. Şimdiyse otuz yıl aradan sonra sizlere yazmayı uygun buldum. Takdir ve bilgilerinize diyorum.

Dökmeci'nin Manileri Kitaplaştı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığlı Araştırmacı Yazar Şair Cenani Dökmeci'nin 1960 ile 1970 arası derlediği 1000'den fazla mani kitaplaştırıldı.

Muhammet Tuğrul Dökmeci'nin babasının arşivlerinden derlediği, "Maziden Maniye Cenani Dökmeci" adlı mani kitabı Telmih Yayınlarından çıktı.

Muhammet Tuğrul Dökmeci, babası Cenani Dökmeci'nin 1960 ile 1970 yılları arasında Elazığ'ın köylerini gezerek derlediği manilerini yazdığı ajandasını tesadüfen kitaplıkta bulduğunu belirtti. Ajandada 1000 üzerinde mani olduğunu ifade eden Muhammet Tuğrul Dökmeci, "Babam, Bakırcılar Çarşısındaki işyerimizde o civarda bulunan esnaflardan ve arkadaşlarından bu manileri not alıyordu. Bazen de köylere gidiyordu. Köydeki yaşlılardan öğreniyordu. Bu ajandayı kitaplık da tesadüfen buldum." dedi.

Telmih Yayınları Genel Yayın Yönetmeni Talat Özer de bu manileri kitap haline getirip kamuoyuyla paylaşmak için 3 aylık bir süreç içinde hazırladıklarını söyledi.

CENANİ DÖKMECİ KİMDİR?

1927 yılında Elazığ'da doğmuştur. Babası Hacı Mehmet Efendi, annesi Hacı Seher Hanımdır. İlk ve orta öğrenimini Elazığ'da tamamlayan Şair, bir süre sonra Ankara Hukuk Fakültesi'nde devam etmişse de bazı sebeplerden dolayı tahsilini yarım bırakmıştır.

Çocukluğundan itibaren baba mesleği olan dökmecilik ve bakırcılık sanatıyla uğraşan Cenani Dökmeci, ölümüne kadar bu mesleğini sürdürmüştür. Şair, Fikret Memişoğlu'nun çıkardığı Yeni Fırat Dergisi'nde çalışmış ve edebiyat aleminin kapısını aralamıştır. Mahalli basının yanında Hisar, Varlık ve Türk Edebiyatı gibi tanınmış edebiyat dergilerinde şiirleri yayınlanmıştır. Şair, 1981 yılında vefat etmiştir.

Cenani Dökmeci Elazığ'ın geçen yüzyılda yetiştirdiği, kendine has imgeleri ve imaj dünyası olan önemli şairlerindendir. Dökmeci, şiir hayatında, 144 şiir kaleme almış ve bu şiirlerde konu olarak geniş bir yelpazede eserler vermiştir. Dökmeci'nin derin Harput ve Elazığ sevgisi şiirlerinde vücut bularak, yöreye ait tüm folklorik unsurların dizelere yansımasına yol açmıştır. Şairin Elazığ'da yaşadığı kültürel çevre onun şiirlerine etki eden önemli bir nokta olarak görülmektedir. Şairin eserleri ve edebi kişiliği üzerinde daha önce çalışma yapılmamış olması ve Cenani Dökmeci gibi önemli bir sanatçının geniş insan gruplarınca tanınmasını sağlamak için Muhammet Özcan, 2018 yılında "Cenani Dökmeci" adlı kitabını yayımladı.

KASIM 2020

PALU'YA GİDEM

Eşo Diyeze virüs korkusu yüzünden 4 ay boyunca evden çıkmamış. Komşuları, "Eşo Diyeze canın amma da çoh tatlımış." der, keyif yaparlarmış. Eşo Diyeze ise her seferinde, "Bağınız Cumhurbaşkanımız bile İstanbul'dan Ankara'ya gitmedi. Tedbirli olmakta fayda var." diyerek, Cumhurbaşkanını örnek aldığını söylermiş.

Cumhurbaşkanının günü birlik yurtdışına gittiğini öğrenen kadınlar soluğu Eşo Diyeze'nin yanında alırlar.

- Eşo Diyeze, sen günübirlik nereye gideceksin?
- Nereye gidem evde oturacağım.
- Olur mu? Cumhurbaşkanımız bir günlüğüne yurt dışına gitti. Hani sen Cumhurbaşkanını örnek alıyordun?
- Eyi o zaman bende yurt dışı niyetine bi günlüğüne Palu'ya gidem…

BU SENEDE BEKÂRIZ

Evlenecek parayı bir türlü bulamayan Pisik, çareyi Eşo Diyeze'de arar.

- Ocağan düştüm. Ne olur beni ever.
- Oy Pisiğim, böle bi zamanda seni nasıl everek. Memleketin hali ortada... İş yoh, oturacak ev yoh, yiyecek aş yoh...
- Desene bu gidişle evlenemeyeceğiz.
- Pisiğim sen en iyisi CİMER'e bi mektup yaz. Belki bir çare bulurlar.
- Pisik durumunu anlatan bir mektup yazar. Kısa bir süre sonra CİMER'den cevap gelir.
- "Pandemi döneminde düğün yapılması risklidir. Altın fiyatları da yükseliyor. Ev de yok. Sen en iyisi bekâr kal."

Vişne Helvası tarifi

Vişne helvası malzemeleri

250 gr dondurulmuş vişne

100 gr tereyağı

Ayrıca;

3 su bardağı sıcak su

1 su bardağı toz şeker

3 yemek kaşığı mısır nişastası (buğday nişastası da olur)

ÜZERİ İÇİN

Çekilmiş yeşil fıstık veya fındık içi veya badem içi

YAPILIŞI

Geniş bir tava veya tencerede tereyağını orta ısıda eritin. Donuk vişneleri ekleyin ve karıştırarak pişirmeye başlayın. Sıcağı gören vişneler hemen suyunu salar. Bu yüzden 7-8 dakika pişirip, hafif suyunu çektirin. (Taze vişne olunca büzüşmeye başlar.)

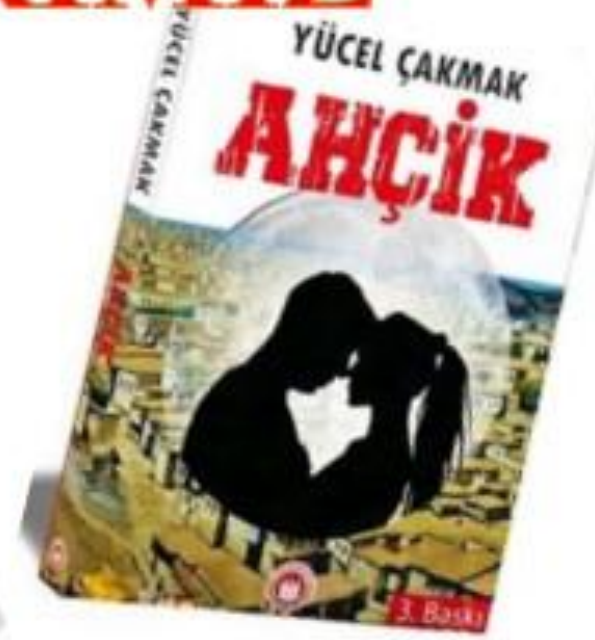
Öte yandan bir kasede sıcak su ve şekeri karıştırın. Nişastayı 3 yemek kaşığı soğuk suyla ezip ilave edip, karıştırın. Sonra da bu şerbeti kaynayan vişnelerin üzerine azar azar aktarıp sürekli karıştırın. 3-4 dakika sonra helva toparlanıp, katılaşacaktır.

Hemen ocaktan alıp kenarları yüksek bir kaba boşaltın ve sıcakken üzerini düzleyin. Fıstık, badem serpiştirin. Soğuyunca dilimleyerek servise sunun.

AHÇİK
ve
TÜRKÜLERİMİZ
ÖYKÜLERİMİZ

0553 2533090

No'lu telefondan isteyebilirsiniz…